

Canlyniadau Eisteddfod Genedlaethol Ynys Môn 2017

Alawon Gwerin

1. Côr Alaw Werin dros 20 mewn nifer

(a) Unsain: 'Suo Gân', *100 o Ganeuon Gwerin*, gol. Meinir Wyn Edwards (*Lolfa*)

(b) Trefniant i 3 neu fwy o leisiau o unrhyw gân werin draddodiadol wrthgyferbyniol ac eithrio'r rhai a osodwyd yn yr adran hon eleni

Gwobrau:

1. Tlws Parti'r Ffynnon i'w ddal am flwyddyn a £500 (£200 Eryl a Myfanwy Jones, Bodffordd; £200 Er cof am Richard Evans, Nantfadog, Tregaian; £100 Er cof am Olwen Lewis, Caergybi)

2. £300 (Gwilym a Beti W Williams, Rhyd yr Aeron, Llangefni)

3. £200 (Er cof am Richard Evans, Nantfadog, Tregaian)

Buddugwyr:

1. Lleisiau'r Nant

2. Côr yr Heli

3. Côr Eifionydd

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

2. Parti Alaw Werin hyd at 20 mewn nifer

(a) Unsain: 'Titrwm-Tatrwm', *Caneuon Traddodiadol y Cymry (Argraffiad diwygiedig)* [Gwynn 8403]

(b) Trefniant i 2, 3 neu 4 llais o unrhyw gân werin draddodiadol wrthgyferbyniol ac eithrio'r rhai a osodwyd yn yr adran hon eleni

Gwobrau:

1. Tlws Rhianedd Môn i'w ddal am flwyddyn a £300 (Lil a Brian Evans [Pentraeth gynt] er cof am Robin Evans)

2. £200 (Margaret Hughes, Llwydiarth Fawr, Llannerch-y-Medd)

3. £100 (Gweno Parri, Caernarfon er cof am ei phriod Emyr [Siop Carmel gynt] a'i mab Elfyn)

Buddugwyr:

1. Eryrod Meirion

2. Parti'r Cut Lloi

3. Lodesi Dyfi

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (7)

3. Parti Alaw Werin dan 25 oed hyd at 20 mewn nifer

(a) Unsain: 'Tiwn Sol-Ffa', *Caneuon Traddodiadol y Cymry (Argraffiad diwygiedig)* [Gwynn 8403]

(b) Trefniant i 2, 3 neu 4 llais unrhyw gân werin draddodiadol wrthgyferbyniol ac eithrio'r rhai a osodwyd yn yr adran hon eleni

Gwobrau:

1. £150 (Gwobr Goffa Elfed Lewys)

2. £100 (Eirwen Lloyd, Y Fflint er cof am ei phriod, Cyril)

3. £50 (Iwan Williams, Pentreberw)

Buddugwyr:

1. Parti Dyffryn Clwyd

2. Aelwyd Chwilog

3. Amôr

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (4)

4. Cystadleuaeth Goffa Lady Herbert Lewis i rai 21 oed a throsodd

Unrhyw ddwy gân werin draddodiadol wrthgyferbyniol ac eithrio'r rhai a osodwyd yn yr adran hon eleni, i'w canu yn y dull traddodiadol, yn ddigyfeiliant.

Gwobr:

Cwpan Lady Herbert Lewis i'w ddal am flwyddyn, Medal (Gwilym, Eirianwen, Lois a Non Williams, Parc Isaf, Ty'n Lôn, Caergybi) a £300 (Cwmni Toffoc, Ynys Môn)

Buddugwyr:

1. Edryd Williams, Bethel, Y Bala, Gwynedd
2. Alaw Tecwyn, Rhiw, Pwllheli, Gwynedd
3. Anni Llŷn, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 10 (18)

5. Unawd Alaw Werin 16 ac o dan 21 oed

Bechgyn: 'Yr Hen Wŷr Mwyn' (2), tudalen 122, *Caneuon Traddodiadol y Cymry*

Merched: 'Adar Mân y Mynydd' [*Swyddfa'r Eisteddfod*]

Gwobrau:

1. Medal Goffa J. Lloyd Williams (Cymdeithas Alawon Gwerin Cymru) a £75 (Cronfa Jane Williams)
2. £50 (Mairwenna Lloyd, Y Rhyl, wyres Jane Williams)
3. £25 (Mairwenna Lloyd, Y Rhyl, wyres Jane Williams)

Buddugwyr:

1. Emyr Lloyd Jones, Bontnewydd, Caernarfon, Gwynedd
2. Cai Fôn Davies, Llangefni, Ynys Môn
3. Gwen Esyllt Williams, Llanfair TH, Abergele, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 22 (28)

6. Unawd Alaw Werin 12 ac o dan 16 oed

'Y Gelynen', Alawon Gwerin Môn (casgliad cyntaf), tr. Grace Gwyneddon Davies [*Swyddfa'r Eisteddfod*]

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Richard H Edwards, Llangwyllog)

Buddugwyr:

1. Cadi Gwen Williams, Aberystwyth, Ceredigion
2. Elin Fflur Jones, Pwll Trap, San Clêr, Sir Gaerfyrddin
3. Nansi Rhys Adams, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 38 (56)

7. Unawd Alaw Werin dan 12 oed

'Hen Wraig Fach', *Caneuon Gwerin i Blant [CAGC]*

Gwobrau:

1. £50
2. £25
3. £15

(£90 Rhoddedig gan Ann Gibbard, Benllech er cof am ei phriod lthel)

Buddugwyr:

1. Siwan Mair Jones, Caerfyrddin, Sir Gaerfyrddin
2. Lena Haf Davies, Llangernyw, Abergele, Sir Conwy
3. Efan Arthur Williams, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 56 (68)

8. Cyflwyniad ar lafar, dawns a chân: Glannau

Rhaid cynnwys o leiaf dair elfen o blith y pump a nodir, sef alawon gwerin traddodiadol, cerdd dant, dawns, drama a llefaru i greu perfformiad dychmygus. Ni ddylai'r cyflwyniad fod yn hwy na 15 munud, yn cynnwys paratoi a chlirio'r llwyfan. Caniateir defnyddio symudiadau, gwisgoedd a mân offer llwyfan.

Gwobrau:

1. Tlws Parti'r Ffynnon i'w ddal am flwyddyn a £350 (Gwen Williams, Fferm Penrhyn, Llanfwrog)
2. £250 (Richard a Carys Parry, Rhostrehwfa)
3. £150 (Mari a Gwilym H Jones, Porthaethwy)

Buddugwyr:

1. Glanaethwy Hŷn
2. Glanaethwy Iau
3. Aelwyd yr Ynys ac Adran Bro Alaw

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (5)

9. Grŵp Offerynnol neu offerynnol a lleisiol

Trefniant heb fod yn hwy na 7 munud o ganeuon gwerin neu geinciau traddodiadol Cymreig ar gyfer cyfuniad o offerynnau gwerin neu offerynnau gwerin a lleisiau. Rhoddir pwyslais ar natur draddodiadol y perfformiad.

Gwobrau:

1. £150 (Lis Williams, Llandegfan)
2. £100 (Er cof annwyl iawn am Ffion Haf a'r diweddar Elfed Wyn Hughes gan Fflur Mai Hughes, Llangefni)
3. £50 (Lis Williams, Llandegfan)

Buddugwyr:

1. Awen a Chloe, Treffynnon, Sir y Fflint
2. Sesiwn Caerdydd
3. Grŵp Traeth Lafan, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 5 (5)

Cystadleuaeth yn y Tŷ Gwerin

10. Unawd ar unrhyw offeryn gwerin

Rhaglen o ganeuon gwerin neu geinciau traddodiadol Cymreig heb fod yn hwy na 5 munud. Rhoddir pwyslais ar dechneg, arddull a dehongliad traddodiadol Gymreig.

Gwobrau:

1. Tlws Coffa John Weston Thomas i'w ddal am flwyddyn a £75
2. £50
3. £25

(£150 Wendy Davies, Llanfairpwll)

Buddugwyr:

1. Osian Gruffudd, Efail Isaf, Pontypridd, Rhondda Cynon Taf
2. Heledd Davies, Llanilar, Aberystwyth, Ceredigion
3. Cadi Glwys Davies, Moelfre, Powys

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (5)

(203). Cyflwyno Cân Werin Hunangyfeiliant

Beirniad: Tecwyn Ifan

Gwobrau:

1. £75 (Clwb y Marian, Marian-glas)
2. £50 (Marian Lloyd, Cenarth, Benllech er cof am ei phriod a'i rhieni)
3. £25 (Clwb y Marian, Marian-glas)

Buddugwyr:

1. Elisa Morris
2. Meurig Williams

(204). Canu Baled

Beirniad: Mair Tomos Ifans

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Gwobr Goffa Elfed Lewys)

Buddugwyr:

1. Calfin Griffiths
3. Meurig Williams

Lleisiol: Delyth Medi, Eleri Roberts, Einir Wyn-Williams, Mair Beech Williams

Offerynnol: Gwilym Bowen Rhys

Bandiau Pres

11. Bandiau Pres Pencampwriaeth/Dosbarth 1

Hunanddewisiad heb fod yn hwy nag 20 munud, a chyda lleiafswm o dair eitem

Gwobrau:

1. Cwpan Tiriogaeth Sir y Fflint i'w ddal am flwyddyn a £750 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £500 (Evan Jones, Llannerch-y-Medd er cof am Elizabeth)
3. £300 (Derek, Mary, Tomos a Mari Evans, Plas Medd, Llannerch-y-Medd)

Buddugwyr:

1. Band Arian Llaneurgain
2. Band Tref Porth Tywyn
3. Band Llanrug

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (4)

12. Bandiau Pres Dosbarth 2

Hunanddewisiad heb fod yn hwy na 15 munud, a chyda lleiafswm o dair eitem

Gwobrau:

1. Cwpan Ivor Jarvis i'w ddal am flwyddyn a £400 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £300 (Dewi ac Ann Elfed Jones a'r teulu, Benllech)
3. £200 (Er cof am Islwyn Jones)

Buddugol:

1. Seindorf Arian Crwbin

Nifer yr ymgeiswyr: 1 (1)

13. Bandiau Pres Dosbarth 3

Hunanddewisiad heb fod yn hwy na 15 munud, a chyda lleiafswm o dair eitem

Gwobrau:

1. Cwpan Ivor Jarvis i'w ddal am flwyddyn a £500 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £300 (Seindorf Beaumaris)
3. £200 (Er cof am Islwyn Jones)

Buddugwyr:

1. Seindorf Beaumaris
2. Band Arian Ogmores Valley
3. Band RAF St Athan

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

14. Bandiau Pres Dosbarth 4

Hunanddewisiad heb fod yn hwy na 15 munud, a chyda lleiafswm o dair eitem

Gwobrau:

1. Her-gwpan Ivor Jarvis i'w ddal am flwyddyn a £500 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £300 (Seindorf Beaumaris)
3. £200 (Er cof am Tom ac Ann James, Aberaeron)

Buddugwyr:

1. Seindorf Beaumaris
2. Band Pres Porthaethwy
3. Band Dyffryn Nantlle

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (5)

Celfyddydau Gweledol

Celfyddyd Gain

Y Fedal Aur am Gelfyddyd Gain

Gwobr: Medal Aur am Gelfyddyd Gain (replica) (Er cof am Gwilym Evans [Pensaer], Llangefni, rhoddedig gan ei briod Margaret a'r teulu) a £5,000 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen) i'w rannu yn ôl doethineb y detholwyr.

Julia Griffiths Jones, Llan-y-bri, Sir Gaerfyrddin

Crefft a Dylunio

Y Fedal Aur am Grefft a Dylunio

Gwobr: Medal Aur am Grefft a Dylunio (replica) a £5,000 i'w rannu yn ôl doethineb y detholwyr.

Cecile Johnson Soliz, Caerdydd

Ysgoloriaeth Artist Ifanc

Ysgoloriaeth: £1,500 (Eglwys Gymraeg yr Annibynnwyr, Loveday Street, Birmingham)
Dyfernir yr ysgoloriaeth i'r ymgeisydd mwyaf addawol er mwyn ei alluogi i ddilyn cwrs mewn ysgol neu goleg celf cydnabyddedig neu fynychu dosbarthiadau meistr. Bydd yr ysgoloriaeth yn agored i'r sawl sydd dan 25 oed adeg yr Eisteddfod. Disgwylir i'r ymgeiswyr sy'n cyrraedd y rhestr fer baratoi portffolio a chyflwyno cais yn esbonio sut y bwriedir defnyddio'r ysgoloriaeth. Ystyrir dangos y gwaith a gyflwynwyd yn Y Lle Celf.

Yn ogystal, ystyrir cynnig gofod i enillydd yr ysgoloriaeth yn Y Lle Celf yn yr Eisteddfod ganlynol.

Marged Elin Owain, Caernarfon

Detholwyr: Carwyn Evans, Jessica Hemmings, Ceri Jones

Gwobr Ifor Davies

Gwobr: £600

Dyfernir am y gwaith yn yr Arddangosfa Agored sy'n cyfleu ysbryd y frwydr dros iaith, diwylliant a gwleidyddiaeth Cymru.

Peter Davies, Tyneside

Peter Finnemore, Pontiets, Llanelli

Christine Mills, Y Foel, Llangadfan

Pete Telfer, Ceinws, Machynlleth

Gwobr Tony Goble

Gwobr: £500 (Er cof am Tony Goble)

Rhoddir am waith gan artist sy'n cyfleu ysbryd barddonol y genedl Geltaidd hon, sy'n arddangos yn yr Arddangosfa Agored am y tro cyntaf.

Marged Elin Owain, Caernarfon

Gwobr Josef Herman – Dewis y Bobl

Gwobr: £500 (Sefydliad Celf Josef Herman)

Dyfernir i'r darn mwyaf poblogaidd o waith, neu gasgliad o waith, yn yr Arddangosfa Agored – cyfle i'r cyhoedd bleidleisio.

Julia Griffiths Jones, Llan-y-bri, Sir Gaerfyrddin

Gwobr Bwrcasu Cymdeithas Gelfyddyd Gyfoes Cymru

Dyfernir gwobr bwrcasu gan Gymdeithas Gelfyddyd Gyfoes Cymru i waith yn yr Arddangosfa Agored. Ychwanegir y gwaith at gasgliad CGGC i'w drosglwyddo maes o law i oriel gyhoeddus yng Nghymru.

Stephen West, Llangadfan

Y Fedal Aur am Bensaernïaeth

Medal Goffa Alwyn Lloyd (replica), ar y cyd â Chymdeithas Frenhinol Penseiri yng Nghymru (Cefnogir gan Gomisiwn Dylunio Cymru).

Penseiri Stride Treglown Caerdydd

Detholwyr: Gwyn Lloyd Jones, Geraint Roberts

Ysgoloriaeth Bensaernïaeth

Ysgoloriaeth: £1,500 (Comisiwn Dylunio Cymru)

Sefydlwyd yr ysgoloriaeth hon er mwyn hybu pensaernïaeth a dylunio yng Nghymru ac fe'i dyfernir i'r ymgeisydd mwyaf addawol er mwyn ei alluogi i ledaenu ei ymwybyddiaeth o bensaernïaeth greadigol. Mae'r ysgoloriaeth yn agored i'r sawl dan 25 oed.

Myfyr Jones-Evans, Pwllheli

Detholwyr: Paul Harries, Jacqui Walmsley

Cyfraniad cyffredinol at waith y Lle Celf

£400 (Gwynfor a Jean Roberts, Rhosmeirch, Llangefni)

£400 (Griff a Nia Jones, Bodffordd)

£400 (Malcolm 'Slim' a Iona Williams, Porthaethwy)

Cerdd Dant

15. Côr Cerdd Dant dros 20 mewn nifer

Detholiad penodol o 'Bedwyr Lewis Jones', Gerallt Lloyd Owen, *Y Gân Olaf [Barddas]*

Cainc: 'Cymerau', Nan Elis, (122122), *Ceinciau Ddoe a Heddiw [CCDC]*

Noder: I'w chanu yn y cywair gwreiddiol yn unig

Gwobrau:

1. Cwpan Syr Harry Brittain, er cof am Delynores y G'lomen Wen, i'w ddal am flwyddyn a £500 (Er cof am Beti Wyn a Wil Rolant, Rhostryfan gan John a Mattie Hughes, Llanberis)

2. £300 (Trefor ac Olwen Williams, Parc Carafanau Penrhyn, Llanfwrog)

3. £200 (Eryl a Myfanwy Jones, Bodffordd)

Cyflwynir Medal Goffa Noel John i hyfforddwr y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Lleisiau'r Nant

2. Côr Merched Llangwm

3. Côr yr Heli

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

16. Parti Cerdd Dant hyd at 20 mewn nifer – Agored

'Â Deunaw Gŵr, Dyna'i Gyd', Geraint Lloyd Owen

Cainc: 'Cwm Main', Gwennant Pyrs, (1122), *Cerddi a Cheinciau'r Cwm [Gwasg y Bwthyn]*

Gwobrau:

1. Cwpan Coffa Llyfni Huws i'w ddal am flwyddyn a £300 (Eiluned Ann er cof am ei phriod William John Thomas)

2. £200 (Eiluned Ann er cof am ei phriod William John Thomas)

3. £100 (Cronfa Watcyn o Feirion)

Buddugwyr:

1. Parti Meibion y Gorad Goch

2. Chwiban

3. Parti Pen Barras

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (8)

17. Parti Cerdd Dant dan 25 oed hyd at 20 mewn nifer

'Cannwyll yn Olau, Eirlys Parri, *Blwyddyn Gron [Gwasg Carreg Gwalch]*

Cainc: 'Ael y Bryn', Owain Siôn (1122), *Ceinciau Llwyndyrus [Cyhoeddiadau Sain]*

Gwobrau:

1. Cwpan Môn i'w ddal am flwyddyn a £150 (Rhoddedig gan Arthur Lloyd Owen er cof am ei wraig Wendy [Alawes y Wyddfa])

2. £100 (Er cof am Tad-cu, Gwyn Thomas, Mynyddygarreg, Sir Gaerfyrddin oddi wrth Gwenllian, Heledd, Tom, Gruff, Alys a Ned)

3. £50 (Er cof am Tad-cu, Gwyn Thomas, Mynyddygarreg, Sir Gaerfyrddin oddi wrth Gwenllian, Heledd, Tom, Gruff, Alys a Ned)

Buddugwyr:

1. Parti Dyffryn Clwyd

2. Amôr

3. Parti Mared Ysgol Uwchradd Bodedern

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (4)

18. Triawd neu Bedwarawd Cerdd Dant Agored

'Yn Gymaint i Ti Gofio', Peter M Thomas, *Caneuon Ffydd, Rhif 854 [Pwyllgor Caneuon Ffydd]*

Cainc: 'Ysgubor Fawr', Owain Siôn, (1122), *Ceinciau Llwyndyrus [Cyhoeddiadau Sain]*

Gwobrau:

1. £150 (Er cof am Tad-cu, Gwyn Thomas, Mynyddygarreg, Sir Gaerfyrddin oddi wrth Gwenllian, Heledd, Tom, Gruff, Alys a Ned)

2. £100 (Er cof am Dewi Roberts, Plas-ym-Mhowys, Treuddyn, Sir y Fflint)

3. £50 Er cof am Dewi Roberts, Plas-ym-Mhowys, Treuddyn, Sir y Fflint)

Buddugwyr:

1. Triawd y Lôn Goed, Pwllheli a Chaernarfon, Gwynedd

2. Triawd Nantclwyd, Rhuthun, Sir Ddinbych

3. Pedwarawd y Dyffryn, Dinbych, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 8 (16)

19. Deuawd Cerdd Dant 21 oed a throsodd

'Cofio Haf', Iwan Morgan, *Allwedd y Tannau 75 [CCDC]*

Cainc: 'Mallwyd', Gwenan Roberts, (1122), *Ceinciau'r Allwedd [CCDC]*

Gwobrau:

1. £150
2. £100
3. £50

(£300 Er cof am Haf Morris)

Buddugwyr:

1. Enlli ac Alaw Lloyd Pugh, Pwllheli, Gwynedd
2. Llinos a Sioned, Pwllglas, Rhuthun, Sir Ddinbych
3. Siwan Mair a Teleri Mair, Caergybi, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (10)

20. Deuawd Cerdd Dant dan 21 oed

'Traeth Llanddona', John Pinion Jones, *Gair i'r Gainc/Allwedd y Tannau 75 [CCDC]*

Cainc: 'Y Marial Gwyn', Morfudd Maesaleg, (1122), *Ceinciau Ddoe a Heddiw [CCDC]*

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Margaret Hughes, Llwydiarth Fawr, Llannerch-y-Medd)

Buddugwyr:

1. Celyn a Siriol, Dinbych ac Abergele
2. Mali ac Alaw, Caernrafon, Gwynedd
3. Gwen a Mared Williams, Llanfair TH, Abergele, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 12 (18)

21. Unawd Cerdd Dant 21 oed a throsodd

(a) 'Breuddwyd', Geraint Lloyd Owen, *Cerddi a Cheinciau'r Cwm [Gwasg y Bwthyn]*

Cainc: 'Cae Gethin', Mair Carrington Roberts, (12212), *Cerddi a Cheinciau'r Cwm [Gwasg y Bwthyn]*

(b) 'Ysbryd Duw, a fu'n Ymsymud', Cynan, *Caneuon Ffydd*, Rhif 840 [*Pwyllgor Caneuon Ffydd*]

Cainc: 'Rhandir', Mair Carrington Roberts, (122), *Ceinciau'r Ffin [Curiad]*

Gwobr:

Tlws Telynores Dwyrdd i'w ddal am flwyddyn, Medal (Er cof am Mr a Mrs Hugh L Williams, Tan-y-Garnedd, Pentraeth gan y teulu) a £300 (Rhoddedig gan WJ, Hywel Wyn a Mair er cof am eu rhieni, TJ [Tom] a Jennie Eleanor Edwards, Bow Street, ym mlwyddyn ei chanmlwydd)

Buddugwyr:

1. Glesni Owen, Botwnnog, Pwllheli, Gwynedd
2. Trefor Puw, Trefenter, Ceredigion
3. Huw Harvey, Llanfairpwll, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (16)

22. Unawd Cerdd Dant 16 ac o dan 21 oed

'Enwau', Wyn Owens, *Mwy o Hoff Gerddi Cymru [Gwasg Gomer]*

Cainc: 'Lowri', Menai Williams, (11222), *Ceinciau'r Dyffryn a Mwy [CCDC]*

Gwobrau:

1. Tlws Plas Maenan i'w ddal am flwyddyn a £75 (Rhoddedig gan Emlyn a Dilys Parry, Rhosybol er cof am eu merch, Sian Emlyn)
2. £50 (Teulu Frogwy Bach, Llangwyllog)
3. £25 (Rhoddedig gan Emlyn a Dilys Parry, Rhosybol er cof am eu merch, Sian Emlyn)

Gwobr Goffa Haf J Morris (un o sylfaenwyr y Cwrs Gosod) yn rhoddedig gan Gymdeithas Cerdd Dant Cymru i'r enillydd i annog diddordeb a meithrin y grefft ymysg pobl ifanc.

Buddugwyr:

1. Rhys Meilyr, Llangejni, Ynys Môn
2. Celyn Llwyd Cartwright, Dinbych, Sir Ddinbych

3. Cai Fôn Davies, Llangefni, Ynys Môn
Nifer yr ymgeiswyr: 15 (22)

23. Unawd Cerdd Dant 12 ac o dan 16 oed

'Alaw', Mererid Hopwood, *Nes Draw [Gwasg Gomer]*

Cainc: 'Beuno', Gwennant Pyrs, (122), *Dwynwen a Cheinciau Eraill [Gwennant Pyrs]*

Gwobrau:

1. Cwpan Caradog Pugh i'w ddal am flwyddyn a £60 (Adrian a Janet Jones, Bodedern er cof am Goronwy a Mona Morgan-Jones, Tŷ Capel, Tabor, Fali)
2. £30 (Megan Pritchard a Beryl Williams, Llangwyllog)
3. £20 (Megan Pritchard a Beryl Williams, Llangwyllog)

Buddugwyr:

1. Alaw Grug Evans, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin
2. Llyr Ifan Eirug, Aberystwyth, Ceredigion
3. Ynyr Lewys Rogers, Efenechtyd, Rhuthun, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 26 (44)

24. Unawd Cerdd Dant dan 12 oed

'Dyfrig y Dwrgi', Gwenno Dafydd, *Dwi'n Byw Mewn Sŵ Gyda'r Cangarw [Gwasg Carreg Gwalch]*

Cainc: 'Mallt y Nos', Owain Siôn, (1122), *Ceinciau Penyberth [Urdd Gobaith Cymru]*

Gwobrau:

1. £50
2. £25
3. £15

(£90 Cledwyn a Glenys Rowlands, Benllech)

Buddugwyr:

1. Siwan Mair Jones, Caerfyrddin, Sir Gaerfyrddin
2. Huw Ifan, Cefnddwysarn, Y Bala, Gwynedd
3. Efan Arthur Williams, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 42 (53)

Cyfansoddi

25. Gosodiad dan 25 oed

Gosodiad deulais ond gellir cynnwys unsain neu drillais ar adegau yn ôl eich gweledigaeth ar y geiriau 'Tymhorau', Dewi Jones, *Gair i'r Gainc [CCDC]* a chainc o'ch dewis eich hun. Dylid cyflwyno un copi o'r gosodiad wedi'i gofnodi ar bapur, mewn modd addas i'r darn. Gellir hefyd cyflwyno ar ffurf electroneg os y cofnodir y gwaith ar gyfrifiadur.

Gwobr: £200 (£100 Perry Davies er cof am ei rhieni, Mr a Mrs Ellis Owen, Paradwys; £100 Myrddin Davies, Rhosllannerchrugog er cof am ei rieni)

Beirniad: Einir Wyn Jones

Dyfarniad: £100 i Elaine Rhys Jones, Bodedern, Caergybi, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 1

Cystadleuaeth yn y Tŷ Gwerin

26. Cystadleuaeth cyfeilio i rai o dan 25 oed

Disgwylir i'r cystadleuwyr gyfeilio i ddatgeinydd Cerdd Dant ac i fod yn barod i drawsgyweirio'r ceinciau gosodedig, hyd at dôn yn uwch a thôn yn is.

Ceinciau:

'Mererid' a 'Coetmor' - Menai Williams, *'Ceinciau'r Dyffryn a Mwy' [CCDC]*

Gwobrau:

1. £100 (Eleanor Hughes a'r teulu, Tŷ Mawr er cof am Iorwerth G. Hughes)
2. £60 (Esther Wynne Edwards, Llangefni)

3. £40 (Elain Wyn Jones, Penrhos, Pwllheli)

Buddugwyr:

1. Elain Rhys, Bodedern, Caergybi, Ynys Môn
2. Fflur Davies, Rhos Isaf, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 2 (3)

Beirniad: Dylan Cernyw

Bydd trawsgyweiriadau o'r ceinciau ar gael yn rhad ac am ddim ar wefan Cymdeithas Cerdd Dant Cymru www.cerdd-dant.org

Beirniad: Ann E Fox, Einir Wyn Jones, Mari Watkin, Menai Williams

Telynorion: Dylan Cernyw, Aleks Peate, Elain Wyn

Cerddoriaeth

Corawl

27. Cyflwyno Rhaglen o Adloniant - Côr heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Anogir y cystadleuwyr i berfformio arddull amrywiol o gerddoriaeth hunan ddewisiad o wahanol *genres* hyd at 12 munud o hyd i gynnwys o leiaf 3 o'r elfennau canlynol: pop, sioe gerdd, *glee*, crefyddol, *jazz*, gospel, *barbershop*, roc a thebyg. Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan Y Cymro i'w ddal am flwyddyn a £750 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £500 (£300 Contractwyr PAR, Ynys Môn; £100 Rhodd er cof am Lewis R Jones, Awelfryn, Rhostrehwfa, Llangefni gan Beryl a Vaughan; £100 Parti Meibion Bara Brith)
3. £300 (Wyn a Julia Morgan, Llangefni)

Cyflwynir Medal Ann Dwynant i'w dal am flwyddyn i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Côr Glanaethwy
2. Côr Ieuenctid Môn a CODA
3. Côr CF1

Nifer yr ymgeiswyr: 14 (15)

28. Côr Cymysg heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Rhaglen o gerddoriaeth hunanddewisiad hyd at 12 munud o hyd i gynnwys darn digyfeiliant a darn gan gyfansoddwr o Gymro. (Gellid cyfuno'r ddwy elfen a chael darn digyfeiliant gan gyfansoddwr o Gymro).

Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan Sefydliad Gweithwyr Tredegar i'w ddal am flwyddyn a £750 (Côr Meibion Y Traeth)
2. £500 (£250 Idris Alan a Vai Jones, Llandegfan; £250 Ieuan Elfryn ac Alwena Jones, Caergybi)
3. £300 (Clwb Rotari Llangefni)

Cyflwynir Medal Goffa Morfydd Vaughan Evans i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Côr CF1
2. Côrddydd
3. CODA

Nifer yr ymgeiswyr: 8 (8)

29. Côr Meibion heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Rhaglen o gerddoriaeth hunanddewisiad hyd at 12 munud o hyd i gynnwys darn digyfeiliant a darn gan gyfansoddwr o Gymro. (Gellid cyfuno'r ddwy elfen a chael darn digyfeiliant gan gyfansoddwr o

Gymro).

Ni chaniateir i unrhyw gôr ailganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan Cymdeithas Corau Meibion Cymru i'w ddal am flwyddyn a £750 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £500 (Rhoddedig gan Gôr Meibion y Foel, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn)
3. £300 (Ann, Alwyn ac Arwel i gofio am eu rhieni, Hughie ac Annie Humphreys, Bodffordd)
Cyflwynir Medal Goffa Ivor E Sims i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Côr Meibion Machynlleth
2. Côr Meibion Bro Aled
3. Côr Meibion Caernarfon

Ymgeiswyr: 8 (8)

30. Côr Merched heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Rhaglen o gerddoriaeth hunanddewisiad hyd at 12 munud o hyd i gynnwys darn digyfeiliant a darn gan gyfansoddwr o Gymro. (Gellid cyfuno'r ddwy elfen a chael darn digyfeiliant gan gyfansoddwr o Gymro).

Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan Charles Dawe i'w ddal am flwyddyn a £750 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £500 (£300 Undeb Amaethwyr Cymru Ynys Môn; £200 Gladys, Iwan ac Elfyn Pritchard, Caergybi)
3. £300 (Leon ac Eirian Gibson, Waunfawr, Aberystwyth)

Cyflwynir Medal Côr Merched Hafren – Jayne Davies i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Lleisiau Mignedd
2. Harmoni

Nifer yr ymgeiswyr: 2 (2)

31. Côr Pensiynwyr dros 60 oed heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Rhaglen o gerddoriaeth hunanddewisiad hyd at 12 munud o hyd i gynnwys darn digyfeiliant a darn gan gyfansoddwr o Gymro. (Gellid cyfuno'r ddwy elfen a chael darn digyfeiliant gan gyfansoddwr o Gymro).

Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan OR Owen (Owen Gele) i'w ddal am flwyddyn a £750 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £500 (Côr Meibion Caergybi)
3. £300 (Hywel a Susan Williams, Llanrug)

Cyflwynir Medal Goffa Hilda Morgan i'w dal am flwyddyn i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Hen Nodiant
2. Henffych
3. Encôr

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

32. Côr Ieuenctid dan 25 oed heb fod yn llai nag 20 mewn nifer

Rhaglen o gerddoriaeth hunanddewisiad hyd at 12 munud o hyd i gynnwys darn digyfeiliant a darn gan gyfansoddwr o Gymro. (Gellid cyfuno'r ddwy elfen a chael darn digyfeiliant gan gyfansoddwr o Gymro).

Ni chaniateir i unrhyw gôr ail-ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl.

Gwobrau:

1. Cwpan y *Daily Post* i'w ddal am flwyddyn a £750

2. £500

3. £300

(£1,550 Eisteddfod Gadeiriol Bodffordd)

Cyflwynir Medal Goffa Twm Dwynant i'w dal am flwyddyn i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Côr Ieuenctid Môn

2. Ysgol Gerdd Ceredigion

3. Côr Hŷn Cytgan Clwyd

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (6)

33. Cân Gymraeg Orau

Cyflwynir Cwpan y Ffiwsilwyr Cymreig i'w ddal am flwyddyn a £250 (Eddie a Kathleen Owen, Gorad, Y Fali), i'r perfformiad gorau gan Gôr yn yr Adran Gorawl, o ddarn gan gyfansoddwr o Gymro.

Buddugol:

Côr Glanaethwy (Cân Blodeuwedd, Geraint Cynan a Cefin Roberts)

34. Côr yr Ŵyl

Bydd y panel beirniaid yn dewis y côr buddugol a fydd yn derbyn gwobr o £1,000, yn rhoddedig gan Gymdeithas Adeiladu'r Principality, Cwpan y Gwarchodlu Cymreig i'w ddal am flwyddyn, ynghyd â gweithdy gydag arweinydd rhyngwladol yng Nghanolfan y Mileniwm, Caerdydd.

Cyflwynir Baton i arweinydd y côr buddugol sy'n rhoddedig gan Gillian Evans, er cof am ei thad bedydd, Noel Davies.

Buddugol:

Côr Ieuenctid Môn a CODA

Cymdeithas Eisteddfodau Cymru

(200) Cystadleuaeth Gorawl Eisteddfodau Cymru

Unrhyw gyfuniad o leisiau heb fod yn llai nag 20 mewn nifer, i gyflwyno dau ddarn cyferbyniol heb fod yn hwy na 8 munud, ac i gynnwys darn gan gyfansoddwr o Gymro.

Ni chaniateir i unrhyw gôr ail ganu cân mewn categori arall adeg yr Ŵyl. Bydd cystadlu mewn dwy eisteddfod leol rhwng **Mai 2015 a Mai 2017** yn rhoi'r hawl i gystadlu yn y gystadleuaeth hon yn Eisteddfod Genedlaethol Ynys Môn 2017. Wrth gofrestru, rhaid nodi enwau'r Eisteddfodau lleol y cystadlwyd ynddynt.

Gwobr:

1. Cwpan Miss Menai Williams a Mrs Nesta Davies i'w ddal am flwyddyn a £500

2. £300

3. £200

(£1,000 Gwobr Goffa Catherine Lloyd Morgan, gynt o Langors Fach, Ffair Rhos)

Cyflwynir Medal Goffa Gwilym E Humphreys [Cymrawd yr Eisteddfod Genedlaethol] i arweinydd y côr buddugol

Buddugwyr:

1. Côr Crymych

2. Adlais

3. Côr Dre

Nifer yr ymgeiswyr: 9 (9)

(201) Ensemble Lleisiol 10 - 26 oed (3 a 6 mewn nifer)

Hunanddewisiad gyda chyfeiliant neu'n ddigyfeiliant. Geiriau Cymraeg.

Dim mwy na 4 munud i'w pherfformio. Rhaid sicrhau copïau i'r beirniaid.

Bydd ennill mewn dwy eisteddfod leol – a dwy yn unig – rhwng Eisteddfod Genedlaethol 2016 a diwedd Gorffennaf 2017 yn rhoi'r hawl i gystadlu yn y gystadleuaeth hon yn Eisteddfod Genedlaethol Ynys Môn 2017.

Gwobrau:

1. £150 (Rhoddedig gan Arthur Lloyd Owen er cof am ei wraig Wendy [Alawes y Wyddfa])
2. £100 (Teulu Taleilian, Talwrn)
3. £50 (Capel Gosen, Llangwyllog)

Buddugwyr:

1. Ensemble Mônarfôn
2. Non, Erin a Manw
3. Mônensembles

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (7)

Ysgoloriaeth Cymdeithas Eisteddfodau Cymru

Cynigir Ysgoloriaeth Cymdeithas Eisteddfodau Cymru i alluogi'r enillwyr i dderbyn hyfforddiant pellach ym maes perfformio ar lwyfan eisteddfodol.

Noddwyr yr ysgoloriaeth yn 2017, gwerth £1,000 yw John Elfed a Sheila Jones i gofio'r dyddiau dedwydd pan yn byw yn Sir Fôn.

Ni chaniateir ennill yr ysgoloriaeth fwy na unwaith. Os yw cystadleuaeth Cymdeithas Eisteddfodau Cymru'n cynnwys mwy nag un cystadleuydd, fe rennir yr ysgoloriaeth rhyngddynt.

Ysgoloriaeth: Ensemble Mônarfôn

Unawdau

35. Ysgoloriaeth W Towyn Roberts, er cof am ei briod, Violet Jones, Nantclwyd ac

Ysgoloriaeth William Park-Jones

Sefydlwyd yr ysgoloriaethau hyn i hyrwyddo cerddoriaeth lleisiol i unawdwyr yng Nghymru.

Dyfernir yr ysgoloriaethau, sydd i'w dal am flwyddyn, i'r cystadleuydd buddugol er mwyn iddo/iddi ddilyn cwrs hyfforddi lleisiol mewn ysgol neu goleg cerdd cydnabyddedig. Bydd yr ysgoloriaethau yn agored i unrhyw berson a anwyd yng Nghymru neu y ganwyd un o'i rieni yng Nghymru, neu unrhyw berson sy'n byw neu'n gweithio yng Nghymru am y 3 blynedd cyn dyddiad yr Eisteddfod neu unrhyw berson sy'n siarad neu'n ysgrifennu Cymraeg.

Disgwylir i'r cystadleuwyr baratoi rhaglen heb fod yn hwy na 15 munud. Rhaid i'r rhaglen gynnwys un gân gan gyfansoddwr o Gymro o'r ugeinfed ganrif neu'r ganrif bresennol a chenir pob un o'r caneuon yn Gymraeg. Bydd hawl gan y panel beirniaid i atal yr ysgoloriaethau neu i'w rhannu rhwng mwy nag un enillydd os bydd galw. **Gweler Rheolau ac Amodau Cyffredinol, rhif 21.**

Ystyrir cynnig perfformiad i enillydd yr ysgoloriaethau yn un o eisteddfodau'r dyfodol.

Gwobrau:

1. Ysgoloriaeth gwerth £5,000 (£3,000 Ysgoloriaeth W Towyn Roberts; £2,000 Ysgoloriaeth William Park-Jones)
2. £3,000 (Cronfa William Park-Jones)
3. £1,000 (£500 Cyngor Cymdeithas Llannerch-y-Medd; £300 Clwb Cinio Porthaethwy; £200 Mary Roberts, Bedw Gwynion, Llanrug er cof am ei rhieni, Mr a Mrs JT Evans, Hafod, Bryntwrog)
4. £500 (Eglwys Gymraeg Melbourne, Awstralia)

Buddugwyr:

1. Sarah Gilford, Rhiwbeina, Caerdydd
2. Huw Ynyr Evans, Rhyd-y-main, Dolgellau, Gwynedd
3. Alys Mererid Roberts, Llundain
4. Sioned Llewelyn, Clunderwen, Sir Benfro

Nifer yr ymgeiswyr: 9 (14)

36. Unawd Soprano 25 oed a throsodd
Dylid dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Je veux vivre' ('Byw'n rhyfeddol'), *Roméo et Juliette*, Gounod, *Arias for soprano [Schirmer GS81097]*. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

'Porgi, amor' ('Crefaf, serch'), *Le Nozze di Figaro*, Mozart, *Arias for soprano [Schirmer GS81097]*
Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

Oratorio/Offeren:

'Rejoice greatly, O daughter of Zion' ('Bydd lon lawen, o ferch annwyl Seion'), *Meseia*, Handel, *Oratorio Anthology Soprano [Hal Leonard 00747058]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Domine Deus' ('Arglwydd ein Duw'), *Gloria*, Vivaldi, *Oratorio Anthology Soprano [Hal Leonard 00747058]*. Y geiriau Cymraeg gan Stephen J Williams

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 25 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £150
2. £100
3. £50

(£300 Jane Edwards, Tregaian, Llangefni, er cof am ei mam, Mair Edwards, Niwbwrch, soprano ac organyddes)

Buddugwyr:

1. Jessica Robinson, Caerdydd
2. Sarah Gilford, Rhiwbeina, Caerdydd
3. Kate Griffiths, Bryn Saith Marchog, Corwen, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 15 (19)

37. Unawd Mezzo-Soprano / Contralto/ Gwrth-denor 25 oed a throsodd

Dylid dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Près des reparts de Séville' ('Draw ger y mur yn Sevilla'), *Carmen*, Georges Bizet, *Arias for mezzo-soprano [Schirmer GS81098]*. Y geiriau Cymraeg gan Thomas Parry

'Voi lo sapete' ('Gwyddoch amdano'), *Cavalleria Rusticana*, Mascagni, *Arias for mezzo-soprano [Schirmer GS81098]*. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'My friends, take heed of me' (Aria Pauline: 'Fy nghyfeillesau llon'), *The Queen of Spades*, Tchaikovsky, *Russian Operatic Arias for Mezzo-Soprano [Peters EP7581]*. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

'Stride la vampa!' ('Gwridog y fflamau'), *Il Trovatore*, Verdi, *Arias for mezzo-soprano [Schirmer GS81098]*. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

Oratorio/Offeren:

'Erbarme dich mein Gott' ('Tosturia Di, fy Nuw'), *St. Matthew Passion*, Bach, *Oratorio Anthology Alto/Mezzo Soprano* [Hal Leonard 00747059]. Y geiriau Cymraeg gan Stephen J Williams

'First perish thou, and perish all the world!' ('Gwae fo i ti a gwae i'r byd i gyd'), *Jephtha*, Handel [Novello NOV070128]. Y geiriau Cymraeg gan Sian Meinir

'But who may abide the day of His coming?' ('Ond pwy a oddefa ddydd Ei ddyfodiad?'), *Messiah*, Handel, *Oratorio Anthology Alto/Mezzo Soprano* [Hal Leonard 00747059]. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Liber scriptus' ('Gwelir llyfr ysgrifenedig'), *Messe di Requiem*, Verdi, *Oratorio Anthology Alto/Mezzo Soprano* [Hal Leonard 00747059]. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 25 oed a throsodd**Gwobrau:**

1. £150 (Delyth a Trefor Edwards, Rhostrehwfa, Llangefni)
2. £100 (Mary Owens, Llannerch-y-Medd)
3. £50 (Rheinallt a Rowenna Thomas, Porthaethwy)

Buddugwyr:

1. Rachel Moras, Abertawe
  2. Rigby Jones, California, UDA
  3. Carys Griffiths-Jones, Llanybydder, Ceredigion
- Nifer yr ymgeiswyr: 12 (14)

38. Unawd Tenor 25 oed a throsodd**Dylid dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B****Rhan A:****Opera:**

'Il mio tesoro intanto' ('Dos at anwylyd fy nghalon'), *Don Giovanni*, Mozart, *Arias for Tenor* [Schirmer GS81099]. Y geiriau Cymraeg gan Thomas Parry

'De' miei bollenti spiriti' ('Angerdd a nwyd ieuencid ffôl'), *La Traviata*, Verdi, *Arias for Tenor* [Schirmer GS81099]. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

Oratorio/Offeren:

'Ye foes of man' ('Elynion balch a'ch arswyd ofer'), *Christmas Oratorio*, Bach [Novello NOV072500] Y geiriau Cymraeg gan Mererid Hopwood

'Then shall the righteous shine forth' ('Fry, fry bydd i'r cyfiawn hoen'), *Elijah*, Mendelssohn, *Oratorio Anthology Tenor* [Hal Leonard 00747060]. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 25 oed a throsodd**Gwobrau:**

1. £150
2. £100

3. £50

(£300 Valerie Ellis, Bangor a'r teulu er cof am Tecwyn Ellis)

Buddugwyr:

1. Steffan Prys Roberts, Llanuwchllyn, Y Bala, Gwynedd
2. Aled Wyn Thomas, Llanbedr Pont Steffan, Ceredigion
3. Ben Ridler, Dolgellau, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 16 (26)

39. Unawd Bariton / Bas 25 oed a throsodd

Dylid dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Le veau d'or-, ('Y llo aur'), *Faust*, Gounod, *Arias fôr Bass [Schirmer GS81101]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'She alone charmeth my sadness' ('Wrth dy draed, hudol unbennes'), *Irene*, Gounod [*Swyddfa'r Eisteddfod (Cramer)*]. Y geiriau Cymraeg gan ET Griffiths a T Ifor Rees

'O, wie will ich triumphiren' ('O! Mi fyddaf fi mor llawen'), *Die Entführung aus dem Serail*, Mozart, *Arias for Bass [Schirmer GS81101]*. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'Eri tu che macchiavi' ('Pwy ond ti a ddifwynodd yr annwyl un'), *Un Ballo in Maschera*, Verdi, *Operatic Anthology Volume IV: Baritone [Schirmer GS32586]*. Y geiriau Cymraeg gan Glyndwr Richards

Oratorio/Offeren:

'Revenge, Timotheus cries' ('Gan ddial awn i'r gad'), *Alexander's Feast*, Handel, *Oratorio Anthology Baritone/Bass [Hal Leonard 00747061]*. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

'Why do the nations?' ('Pam mae'r cenhedloedd?'), *Messiah*, Handel, *Oratorio Anthology Baritone /Bass [Hal Leonard 00747061]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Pro peccatis suae gentis' ('Dygodd drosom ein pechodau'), *Stabat Mater*, Haydn [*Faber Music*]
Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'It is enough!' ('Digon yw hyn!') *Elijah*, Mendelssohn, *Oratorio Anthology Baritone /Bass [Hal Leonard 00747061]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 25 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £150
2. £100
3. £50

(£300 Lois Gwyn ac Alaw Aeron er cof am eu hewyrth Aeron Gwyn, Ysbylltir)

Rhan B: Rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar gyfer categorïau lleisiol 25 oed a throsodd

Hen Ganiadau

Mewn unrhyw gyweirnod cyhoeddedig

'Yr Ornest', William Davies [*Swyddfa'r Eisteddfod*] Cywair: G neu Bb

'Brad Dynrafon', D Pughe Evans [*Snell a'i Feibion*]

'Yr Ynys Wen', MW Griffith [*Swyddfa'r Eisteddfod (Hughes a'i Fab)*]

'Arglwydd arwain trwy'r anialwch', J Pryce Hughes [*Snell a'i Feibion*]

'Arafa Don', RS Hughes [*Swyddfa'r Eisteddfod (Hughes a'i Fab)*]

'Y Tair Mordaith', RS Hughes [*Snell a'i Feibion*]

'Pwy fel fy Mam', T Amos Jones [*Swyddfa'r Eisteddfod*]

'Baner ein Gwlad', Joseph Parry [*Snell a'i Feibion*]

'Gwraig y Morwr', Joseph Parry [*Snell a'i Feibion*]

Cân Gymraeg

Unrhyw gân o'r gyfrol *I Wefr Dadeni*, Gareth Glyn [*Curiad*] neu *Llanrwst*, Gareth Glyn [*Curiad*]

Buddugwyr:

1. Robert Wyn Roberts, Bontnewydd, Caernarfon, Gwynedd
2. Erfyl Tomos Jones, Aberhosan, Machynlleth, Powys
3. Treflyn Jones, Porthmadog, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 10 (12)

40. Gwobr Goffa David Ellis – Y Rhuban Glas

Bydd y panel beirniaid yn dewis pedwar cystadleuydd ar draws y categorïau yng nghystadlaethau 36-39 i gystadlu ar lwyfan y pafiliwn.

(a) Unawd o Rhan A

(b) Unawd o Rhan B

Gwobr:

Medal Goffa David Ellis a £200 (Teulu Ysbylltir er cof am Aeron Gwyn)

Bydd yr enillydd yn derbyn gwahoddiad arbennig i berfformio yn Awstralia dros ddathliadau Gŵyl Ddewi Eglwys Gymraeg Melbourne

Buddugol:

Steffan Prys Roberts, Llanuwchllyn, Y Bala, Gwynedd

41. Canu Emyn i rai 60 oed a throsodd

Hunanddewisiad

Gwobrau:

1. £75 (Er cof am Huw Williams, Paradwys, Gaerwen)
2. £50 (Raymond, Gwenda ac Annest Mair Jones, Mônarnon, Tŷ Croes)
3. £25 (Rona Jones, Llanddaniel er cof am ei phriod Clarence Jones)

Buddugwyr:

1. Gwynne Jones, Aberystwyth, Ceredigion
2. Geraint Roberts, Dinbych, Sir Ddinbych

3. Glynn Morris, Sale, Swydd Caer
Nifer yr ymgeiswyr: 12 (23)

42. Unawd Lieder / Cân Gelf 19 oed a throsodd

Mewn unrhyw gyweirnod cyhoeddedig

‘Die junge Nonne’ (‘Y Lleian Ifanc’), Schubert. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

‘Ständchen’ (‘Nosgan Serch’), Schubert. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

‘Ungeduld’ (‘Y Diamynydd’), Schubert. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

‘Wohin?’ (‘I ble?’), Schubert. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

‘Aus alten Märchen winkt es’ (‘Mae’r Tylwyth Teg yn galw’), Schumann. Y geiriau Cymraeg gan Mererid Hopwood

‘Ich grolle nicht’ (‘Ni ffromaf ddim’), Schumann. Y geiriau Cymraeg gan Pennar Davies

‘Mondnacht’ (‘Lloergan’), Schumann. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

‘Widmung’ (‘Ymygysegriad’), Schumann. Y geiriau Cymraeg gan Harri Williams

‘The Roadside Fire’ (‘Y tân brigau bach’), *Songs of Travel*, Vaughan Williams. Y geiriau Cymraeg gan Dafydd Wyn Jones

‘Youth and Love’ (‘Ieuenctid a Serch’), *Songs of Travel*, Vaughan Williams. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

‘A cradle song’ (‘Hwiangerdd’), *A Charm of Lullabies*, Benjamin Britten. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

‘Sephestia’s Lullaby’ (‘Hwiangerdd Sephestia’), *A Charm of Lullabies*, Benjamin Britten. Y geiriau Cymraeg gan Dafydd Wyn Jones

Gwobrau:

1. £100

2. £60

3. £40

(£200 Eurfryn a Sian Arwel Davies, Llandegfan)

Buddugwyr:

1. Sioned Llewelyn, Clunderwen, Sir Gaerfyrddin

2. John Ieuan Jones, Llandrillo-yn-Rhos, Sir Conwy

3. Eiry Price, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 12 (23)

43. Unawd yr Hen Ganiadau 19 oed a throsodd

Unrhyw unawd o waith cyfansoddwr o Gymro a anwyd cyn 1900 ac eithrio’r dewisiadau yn Rhan B – cystadlaethau 36–39 a 45-48.

Gwobrau:

1. £100

2. £60

3. £40

(£200 Evie Jones, Llannerch-y-Medd)

Buddugwyr:

1. Jessica Robinson, Caerdydd
2. Treflyn Jones, Porthmadog, Gwynedd
3. Twm Tegid Brunton, Treffynnon, Sir y Fflint

Nifer yr ymgeiswyr: 29 (47)

44. Deuawd o opera, opereta neu oratorio/offeren hyd at 5 munud

Hunanddewisiad

Gwobrau:

1. £150 (Rhoddedig gan y teulu er cof am John Coleman, Llandegfan)
2. £100 (Vi Edwards, Llandegfan)
3. £50 (Rheinallt a Rowenna Thomas, Porthaethwy)

Buddugwyr:

1. Emyr a Rhiannon, Caernarfon, Gwynedd a Chastell Newydd Emlyn, Sir Gaerfyrddin
2. Sara Davies ac Erin Gwyn Rossington, Hen Golwyn a Llanfair TH, Sir Conwy
3. Kathryn Nash a Meinir Lloyd Jones, Llanelwy, Sir Ddinbych a Dyffryn Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 10 (16)

45. Unawd Soprano 19 ac o dan 25 oed

Dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Monica's Waltz' ('Waltz Monica'), *The Medium*, Menotti, *Arias for soprano [Schirmer GS81097]*.

Y geiriau Cymraeg gan Dafydd Wyn Jones

'Vedrai, carino' ('Cei weld, fy nghariad), *Don Giovanni*, Mozart *Arias for soprano [Schirmer*

GS81097]. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

Oratorio/Offeren:

'If God be for us', ('Os Duw sydd drosom'), *Meseia*, Handel, *Oratorio Anthology Soprano [Hal Leonard 00747058]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Bid the Virtues, bid the Graces', ('Doed rhinweddau, doed Awenau'), *Come ye sons of art*, Purcell, *Oratorio Anthology Soprano [Hal Leonard 00747058]*. Y geiriau Cymraeg gan Angharad Price

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 19 ac o dan 25 oed

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Jac a Marian Roberts, Brynsiencyn)

Buddugwyr:

1. Ffion Elizabeth Edwards, Cil-y-Coed, Sir Fynwy

2. Sioned Llewelyn, Clunderwen, Sir Gaerfyrddin

3. Elen Lloyd Roberts, Llundain

Nifer yr ymgeiswyr: 10 (11)

46. Unawd Mezzo-Soprano / Contralto / Gwrth-denor 19 ac o dan 25 oed

Dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Faites-lui mes aveux' ('Ewch i neges i'r ferch'), *Faust*, Gounod, *Arias for mezzo-soprano* [Schirmer GS81098]. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'Non so più cosa son' ('Rwyf fel un sydd ar goll'), *Le Nozze di Figaro*, Mozart, *Arias for mezzo-soprano* [Schirmer GS81098]. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'Voce di donna o d'angelo' ('Llais merch neu ryw angyles deg'), *La Gioconda*, Ponchielli, *Arias for mezzo-soprano* [Schirmer GS81098]. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

'Mi voici dans son boudoir' ('Yma'n ei hystafell wyf'), *Mignon*, Ambroise Thomas, *Operatic Anthology Volume II: Mezzo-Soprano & Alto* [Schirmer GS32584]. Y geiriau Cymraeg gan T Gwynn Jones

Oratorio/Offeren:

'Victorious hero!' / 'So rapid thy course is', ('Yr arwr pennaf!' / 'Mor gyflym yw'th gyrch di'), *Judas Maccabeus*, Handel [Novello NOV072486]. Y geiriau Cymraeg gan Eifion Lloyd Jones

'Lord to Thee each night and day' ('Dduw ein Tad, bob nos a dydd'), *Theodora*, Handel [Novello NOV070459]. Y geiriau Cymraeg gan Dafydd Wyn Jones

'Fac me vere tecum flere' ('Gwna fi gyda thi'n gyfrannog') *Stabat Mater*, Haydn, *Oratorio Anthology Alto/Mezzo Soprano* [Hal Leonard 00747059]. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

'Fac ut portem' ('Gad im gofio Ei farwolaeth'), *Stabat Mater*, Pergolesi, *Oratorio Anthology Alto/Mezzo Soprano* [Hal Leonard 00747059]. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 19 ac o dan 25 oed

Gwobrau:

1. £100 (Iona Gilford, Llanfairpwll)

2. £60 (Rhoddedig gan William ac Eunice Stephens, Tynlon, Caergybi)

3. £40 (Rhoddedig gan Iona Stephen Williams, Llynfaes)

Buddugwyr:

1. Ceri Haf Roberts, Henllan, Dinbych, Sir Conwy

2. Sara Davies, Hen Golwyn, Sir Conwy

3. Morgana Warren-Jones, Bangor, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (9)

47. Unawd Tenor 19 ac o dan 25 oed
Dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'M'appari tutt'amor', ('Taer fy mron, llawn o serch'), *Martha*, von Flotow, *Operatic Anthology Volume III: Tenor [Schirmer GS32585]*. Y geiriau Cymraeg gan John Stoddart

'Au mont Ida trois déesses' ('Ar fryn Ida, roedd tair Duwies'), *La belle Hélele*, Offenbach [*Swyddfa'r Eisteddfod*]. Y geiriau Cymraeg gan Emyr Davies

Oratorio/Offeren:

'Sweet flow the strains' / 'With honour let desert be crown'd', ('Mor fwyn yw'r gainc' / 'Anrhydedd fo pan haeddir o'), *Judas Maccabeus*, Handel [*Novello NOV072486*]. Y geiriau Cymraeg gan Eifion Lloyd Jones

'Fac me cruce custodiri' ('Drwy Ei groesbren, o cryfha fi'), *Stabat Mater*, Haydn, *Oratorio Anthology Tenor [Hal Leonard 00747060]*. Y geiriau Cymraeg gan Dyfnallt Morgan

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 19 ac o dan 25 oed

Gwobrau:

1. £100 (Teifryn Rees, Llanelli)
2. £60 (Iwan Davies, Porthaethwy)
3. £40 (Iwan Davies, Porthaethwy)

Buddugwyr:

1. Rhydian Jenkins, Maesteg, Morgannwg
2. Ryan Vaughan Davies, Hen Golwyn, Sir Conwy
3. Ellis Jones, Rhuthun, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (5)

48. Unawd Bariton / Bas 19 ac o dan 25 oed

Dewis un gân o Rhan A ac un o Rhan B

Rhan A:

Opera:

'Within this frail crucible of light' ('Mewn egwan gylch beunos daena'n wawl'), *The rape of Lucretia*, Britten, *Opera Arias - Baritone [Boosey & Hawkes M051933297]*. Y geiriau Cymraeg gan Sian Meinir

'Vous qui faites l'endormie' ('Ti sy'n esgus huno'n gynnes'), *Faust*, Gounod, *Arias for Bass [Schirmer GS81101]*. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Deh, vieni alla finestra', ('O tired at y ffenest'), *Don Giovanni*, Mozart, *Arias for Baritone [Schirmer GS81100]*. Y geiriau Cymraeg gan Angharad Price

'La vendetta' ('Melys ddial!'), *Le nozze di Figaro*, Mozart, *Arias for Bass* [Schirmer GS81101]
Y geiriau Cymraeg gan Enid Parry

Oratorio/Offeren:

'The walls are levell'd' / 'See the raging flames arise' ('Pob mur ddymchwelwyd' / 'Gwêl y fflamau'n dod o'r tân'), *Joshua*, Handel, *Oratorio Anthology Baritone /Bass* [Hal Leonard 00747061]. Y geiriau Cymraeg gan Emyr Davies

'For behold, darkness shall cover the earth' / 'The people that walked in darkness' ('Wele'n awr t'wllwch dros ddaear a ddaw' / 'Y bobl a rodiai mewn t'wllwch'), *Meseia*, Handel, *Oratorio Anthology Baritone /Bass* [Hal Leonard 00747061]. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'I go on my way in the strength of the Lord' / 'For the mountains shall depart' ('Mi af ar fy ffordd yng nghadernid yr lôr' / 'Y mynyddoedd ciliant hwy'), *Elijah*, Mendelssohn, *Oratorio Anthology Baritone /Bass* [Hal Leonard 00747061]. Y geiriau Cymraeg gan TH Parry-Williams

'Gott sei mir gnädig' ('Fy Nuw, rho drugaredd'), *Sant Paul*, Mendelssohn, *Oratorio Anthology Baritone /Bass* [Hal Leonard 00747061]. Y geiriau Cymraeg gan Stephen J Williams

Rhan B: Gweler rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar ddiwedd categorïau lleisiol 19 ac o dan 25 oed

Gwobrau:

1. £100 (Catherine LI G Roberts er cof am R Glyn Roberts)
2. £60 (Geraint a Beth Roberts, Caergybi)
3. £40 (Esther Wyn Edwards er cof am ei phriod Robin Edwards, Bryngwran)

Buddugwyr:

1. John Ieuan Jones, Lladrillo-yn-Rhos, Sir Conwy
2. Emyr Lloyd Jones, Bontnewydd, Gwynedd
3. Dafydd Allen, Bodelwyddan, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 8 (10)

Rhan B: Rhestr y caneuon Hen Ganiadau / Cymraeg ar gyfer categorïau lleisiol 19 ac o dan 25 oed

Hen Ganiadau

Mewn unrhyw gyweirnod cyhoeddedig

'Bryniau aur fy ngwlad', T Vincent Davies [Snell a'i Feibion]

'O na byddai'n haf o hyd', William Davies [Swyddfa'r Eisteddfod (Hughes a'i Fab)]

'Rhosyn yr haf', William Davies [Swyddfa'r Eisteddfod (Hughes a'i Fab)]

'Darlun fy mam', John Hughes [Snell a'i Feibion]

'Fy Mlodwen, f'anwylyd', Joseph Parry [Snell a'i Feibion]

'Y gân orchfygol', Daniel Protheroe [Snell a'i Feibion]

Cân Gymraeg

Unrhyw gân o'r gyfrol *Caneuon y Tymhorau*, Dilys Elwyn-Edwards [*Curiad*] neu *Adlewych*, Meirion Williams [*Cwmni Cyhoeddi Gwynn*]

49. Gwobr Goffa Osborne Roberts – Y Rhuban Glas

Bydd y panel beirniaid yn dewis pedwar cystadleuydd ar draws y categorïau yng nghystadlaethau 45-48 i gystadlu ar lwyfan y pafiliwn.

(a) Unawd o Rhan A

(b) Unawd o Rhan B

Gwobr:

Medal Goffa Osborne Roberts (Rona Jones, Llanddaniel er cof am ei phriod Clarence Jones) a £150 (Arwyn, Eirian, Emlyn, Kelly, Meilir a Moli, gan ei mam/nain [Iona Stephen Williams] ennill yn Llangefni, 1983):

Buddugol:

John Ieuan Jones, Llandrillo-yn-Rhos, Sir Conwy

Gwobr Sefydliad Cymru-America. Bydd yr enillydd yn derbyn gwobr ychwanegol gan Sefydliad Cymru-Gogledd America i'w (g)alluogi i ymweld â Gogledd America a pherfformio yn ystod gŵyl flynyddol Gogledd America.

Gwobr Cronfa Goffa Violet Mary Lewis. Cynigir Cronfa Goffa Violet Mary Lewis, gwerth £220, rhoddedig gan ei mab, Dr Cyril David Jones, Michigan, U.D.A., a'i merch Phyllis Marie Jones-Gaide, Florida, U.D.A., i'r soprano fwyaf disglair yng nghystadlaethau 45-48 i gael hyfforddiant pellach.

Ysgoloriaeth: Erin Gwyn Rossington, Llanfair TH, Abergele, Sir Conwy

Gwobr Cronfeydd Coffa David Lloyd a Jean Skidmore, Aberdyfi. Cynigir £160 o Gronfa Gwobr Goffa David Lloyd a £60 o Gronfa Goffa Jean Skidmore, Aberdyfi, er cof am David Lloyd, i'r tenor mwyaf disglair yng nghystadlaethau 45-48 i gael hyfforddiant pellach.

Ysgoloriaeth: Ryan Vaughan Davies, Hen Golwyn, Sir Conwy

Ysgoloriaethau:

Mae'r ysgoloriaethau isod i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa yr enillydd. Ni all neb dderbyn unrhyw ysgoloriaeth fwy nag unwaith, ond gellir cystadlu i ennill y gwobrau. Gweler Rheolau ac Amodau Cyffredinol, rhif 21.

Ysgoloriaeth William Park-Jones gwerth £2,000 i enillydd Gwobr Goffa Osborne Roberts:

Ysgoloriaeth: John Ieuan Jones, Llandrillo-yn-Rhos, Sir Conwy

Ysgoloriaeth Côr Meibion Cymry Llundain gwerth £500 i enillydd Gwobr Goffa Osborne Roberts:

Ysgoloriaeth: John Ieuan Jones, Llandrillo-yn-Rhos, Sir Conwy

Ysgoloriaeth William Park-Jones gwerth £1,000 i'r unawdydd mwyaf addawol yng nghystadlaethau 45-48 i'w galluogi i dderbyn hyfforddiant pellach mewn ysgol neu goleg cerdd cydnabyddedig neu gan athro llais cydnabyddedig.

Ysgoloriaeth: Ceri Haf Roberts, Henllan, Dinbych

50. Perfformiad unigol i rai 19 oed a throsodd o gân o Sioe Gerdd yn arddull y genre

Gellir defnyddio piano neu gyfeiliant addas neu drac cefndir ond dylid cofio am anghenion technegol y llwyfan a'r rhagbrawf. Bydd y cystadleuwyr yn gyfrifol am eu cyfeilydd/ion eu hunain. Caniateir canu mewn unrhyw gyweirnod. Amser: heb fod yn hwy na 5 munud

Gwobrau:

1. £100 (Gareth a Heulwen Owen, Penmynydd)
2. £60 (Dafydd a Lwsi Williams, Llannerch-y-Medd er cof am Karen)
3. £40 (Dafydd a Lwsi Williams, Llannerch-y-Medd er cof am Karen)

Cynigir Ysgoloriaeth gwerth £1,000 rhoddedig gan Cwmni Anrhydeddus Lifrai Cymru i alluogi'r enillydd i gael hyfforddiant pellach. Ni all neb dderbyn unrhyw ysgoloriaeth fwy nag unwaith, ond gellir cystadlu i ennill y gwobrau. Gweler Rheolau ac Amodau Cyffredinol, rhif 21.

Buddugwyr:

1. Mared Elin Williams, Llanfair TH, Abergele, Sir Conwy
2. Lloyd Macey, Porth, Rhondda Cynon Taf
3. Glain Rhys, Maesywaen, Y Bala, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 16 (35)

51. Perfformiad unigol i rai dan 19 oed o gân o Sioe Gerdd yn arddull y genre

Gellir defnyddio piano neu gyfeiliant addas neu drac cefndir ond dylid cofio am anghenion technegol y llwyfan a'r rhagbrawf. Bydd y cystadleuwyr yn gyfrifol am eu cyfeilydd/ion eu hunain. Caniateir canu mewn unrhyw gyweirnod. Amser: heb fod yn hwy na 5 munud

Gwobrau:

1. Tlws Derek Williams, Cwmni Theatr Maldwyn i'w ddal am flwyddyn a £75
2. £50
3. £25

(£150 Teulu Maes Llwyn, Bodedern)

Cynigir Ysgoloriaeth gwerth £1,000 rhoddedig gan Ymddiriedolaeth Elusennol Simon Gibson i alluogi'r enillydd i gael hyfforddiant pellach. Ni all neb dderbyn unrhyw ysgoloriaeth fwy nag unwaith, ond gellir cystadlu i ennill y gwobrau. Gweler Rheolau ac Amodau Cyffredinol, rhif 21.

Buddugwyr:

1. Gwïon Morris Jones, Brynteg, Ynys Môn
2. Myfanwy Tranmer, Pwllglas, Rhuthun, Sir Ddinbych
3. Nansi Rhys Adams, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 35 (56)

52. Ysgoloriaeth Goffa Wilbert Lloyd Roberts

Cynigir £600 o Ysgoloriaeth Goffa Wilbert Lloyd Roberts i gystadleuwyr mwyaf addawol Unawd allan o unrhyw sioe gerdd neu Gwobr Richard Burton er mwyn iddo/iddi ddatblygu gyrfa fel perfformiwr theatrig proffesiynol. Ni all neb dderbyn unrhyw ysgoloriaeth fwy nag unwaith, ond gellir cystadlu i ennill y gwobrau. Gweler Rheolau ac Amodau Cyffredinol, rhif 21.

Buddugol: Sara Anest Jones, Corwen, Sir Ddinbych

53. Unawd i Ferched 16 ac o dan 19 oed

'Auf dem Wasser zu singen' ('Canu ar yr afon'), Schubert [*Swyddfa'r Eisteddfod (Peters Edition)*]

Y geiriau Cymraeg gan J Gwynn Griffiths. Cyweirnod: F neu Ab

Gwobrau:

1. £75 (Cymdeithas Gymraeg Chelmsford a'r Cylch)
2. £50 (Soroptimist Rhyngwladol Ynys Môn)
3. £25 (Soroptimist Rhyngwladol Ynys Môn)

Buddugwyr:

1. Tesni Jones, Llanelwy, Sir Ddinbych
2. Lisa Dafydd, Rhuthun, Sir Ddinbych

3. Manon Ogwen Parry, Penarth, Bro Morgannwg
Nifer yr ymgeiswyr: 13 (24)

54. Unawd i Fechgyn 16 ac o dan 19 oed

'Cân yr Arad Goch', Idris Lewis [*Swyddfa'r Eisteddfod (Hughes a'i Fab)*]. Cyweirnod: A a G leiaf

Gwobrau:

1. £75 (Cymdeithas Gymraeg Chelmsford a'r Cylch)
2. £50 (Ann Peters Jones a'r teulu er cof am Ted Peters)
3. £25 (Undeb Amaethwyr Cymru Ynys Môn)

Buddugwyr:

1. Dafydd Wyn Jones, Llanrhaeadr, Dinbych, Sir Ddinbych
2. Rhys Meilyr, Llangefni, Ynys Môn
3. Dyfan Parry Jones, Penegoes, Machynlleth, Powys

Nifer yr ymgeiswyr: 15 (15)

55. Unawd i Ferched 12 ac o dan 16 oed

'Fairest Isle' ('Ynys Wen'), Purcell [*Cwmni Cyhoeddi Gwynn*]. Cyweirnodau: F, G neu Eb

Gwobrau:

1. £60
  2. £30
  3. £20
- (£110 Arwyn ac Eirian Jones, Llannerch-y-Medd)

Buddugwyr:

1. Glesni Rhys Jones, Bodedern, Caergybi, Ynys Môn
2. Elin Fflur Jones, Pwll Trap, San Clêr, Sir Gaerfyrddin
3. Sophie Jones, Aberhonddu, Powys

Nifer yr ymgeiswyr: 25 (45)

56. Unawd i Fechgyn 12 ac o dan 16 oed

'Where'er you walk' ('Lle cerddi di'), *Semele*, Handel [*Cwmni Cyhoeddi Gwynn*]. Cyweirnodau: Ab neu F

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

Buddugwyr:

1. Llyr Ifan Eirug, Aberystwyth, Ceredigion
2. Tomos Heddwyn Griffiths, Trawsfynydd, Gwynedd
3. Tomi Llywelyn, Llanrug, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 16 (22)

57. Unawd dan 12 oed

'Cwningod', Dilys Elwyn-Edwards [*Cwmni Cyhoeddi Gwynn*]

Gwobrau:

1. £50
2. £25
3. £15

(£90 Teulu Taleilian, Talwrn)

Buddugwyr:

1. Efan Arthur Williams, Caerdydd
2. Cari Lovelock, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn
3. Rhys Lloyd Thomas, Llanrwst, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 53 (75)

Offerynnol**58. Cystadleuaeth Cyfeilio ar y Piano****Cystadleuaeth Goffa Eleri Evans**

Disgwylir i'r cystadleuwyr gyfeilio i ddarn ar gyfer offeryn cerddorfaol a bod yn barod i gyfeilio i ddarn arall a osodir ar y pryd. Bydd yr ail ddarn yn gân osodedig. Ni chynhelir y gystadleuaeth ar lwyfan y pafiliwn.

(a) Darn ar gyfer offeryn cerddorfaol

(b) Cân osodedig

Rhoddir amser i'r cystadleuwyr ymgyswrtio â'r darnau ynghyd â'r ddau ddatgeinydd.

Gwobr:

£300 (£200 o Gronfa Eleri a £100 gan Gwilym a Glenys Evans, Llandyrnog, Dinbych er cof am eu merch, Eleri i ariannu astudiaeth bellach mewn cyfeilio)

Buddugol: Anne Collard, Newbridge, Gwent

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (4)

59. Grŵp Offerynnol Agored

Tri aelod neu fwy. Rhaglen hunanddewisiad hyd at 10 munud

Gwobrau:

1. £300 (Ymddiriedolaeth James Pantyfedwen)
2. £200 (Heulwen Richards, Bae Trearddur, Caergybi)
3. £100 (Rhoddedig gan Arthur Lloyd Owen er cof am ei wraig [Alawes y Wyddfa])

Buddugwyr:

1. A5
2. Enlli, Awen a Lleucu, Caerdydd
3. Ensemble Chwyth Gwasanaeth Ysgolion William Mathias

Nifer yr ymgeiswyr: 5 (7)

60. Deuawd Offerynnol Agored

Rhaglen hunanddewisiad hyd at 5 munud

Gwobrau:

1. £100
  2. £60
  3. £40
- (£200 Asiantaeth Twristiaeth Ynys Môn)

Buddugwyr:

1. Rhian a Chloe, Pwllheli, Gwynedd a Treffynnon, Sir y Fflint
2. Heledd a Merin, Caerffili a Caernarfon, Gwynedd
3. Gwenno a Medi Morgan, Bangor, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (10)

61. Rhuban Glas Offerynnol 19 oed a throsodd**Ysgoloriaeth Cronfa Peggy a Maldwyn Hughes**

Mae cystadlaethau 62-67 yn arwain at y Rhuban Glas ac Ysgoloriaeth gwerth £3,000 o Gronfa Peggy a Maldwyn Hughes. Bydd yr Ysgoloriaeth yn agored i unrhyw berson a anwyd yng Nghymru neu y ganwyd un o'i rieni yng Nghymru, neu unrhyw berson sy'n byw neu'n gweithio yng Nghymru am y 3 blynedd cyn dyddiad yr Eisteddfod, neu unrhyw berson sy'n siarad neu'n ysgrifennu

Cymraeg. Sefydlwyd yr ysgoloriaeth hon i hyrwyddo cerddoriaeth offerynnol yng Nghymru. Mae'r ysgoloriaeth i'w dal am flwyddyn yn unig, ac i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr. Ni all neb dderbyn yr un ysgoloriaeth fwy nag unwaith.

Bydd y panel beirniaid yn dewis pedwar cystadleuydd yng nghystadlaethau 62-67 i gystadlu ar lwyfan y pafiliwn. Dylid cyflwyno'r un rhaglen.

Unigolion 19 oed a throsodd

Gofynnir i'r cystadleuwyr yn y cystadlaethau a ganlyn ddewis rhaglen o un darn neu ragor. Ni ddylai'r rhaglen gyflawn fod yn hwy na 15 munud. Mae pob cystadleuydd yn gyfrifol am ei gyfeilydd ei hun. Ni ddarperir cyfeilydd swyddogol. Bydd pedwar cystadleuydd o blith cystadlaethau 62-67 yn cystadlu am y Rhuban Glas. Cynhelir y cystadlaethau hynny yn yr un ganolfan, y naill ar ôl y llall, o flaen panel o feirniaid.

Gwobr:

Y Rhuban Glas (Rhoddedig gan Beryl Weale, Y Barri er cof am Bryan Davies) a £150 (Gwenda a Walter Davies, Amlwch) ac ysgoloriaeth gwerth £3,000 (Ysgoloriaeth Cronfa Peggy a Maldwyn Hughes, i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr)

Buddugol: Glain Dafydd, Bangor Gwynedd

62. Unawd Chwythbrennau 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 John a Margery Edwards, Rhosmeirch, Llangefni)

Buddugwyr:

1. Enlli Parri, Caerdydd
2. Nicholas Sabisky, Betws-y-Coed, Sir Conwy
3. Timothy Petts, Gaerwen, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (5)

63. Unawd Llinynnau 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Heulwen Richards, Bae Trearddur, Caergybi)

Buddugwyr:

1. Bethan Allmand, Llundain
2. Mabon Llyr Rhyd, Caernarfon, Gwynedd
3. Chris Roberts, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

64. Unawd Piano 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Elspeth Pritchard, Y Fali, er cof am ei mhâm Maimie Noel Jones)

Buddugwyr:

1. Gwenno Glyn, Bontnewydd, Gwynedd
2. Anne Collard, Newbridge, Gwent
3. Mike Vasmer, Llundain

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (7)

65. Unawd Offerynnau Pres 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100 (Fred a Mair Carrington Roberts, Llanfairpwll)
2. £60 (Esther Wynne Edwards, Llangefni)
3. £40 (Wheldon Joinery, Llanfwrog)

Buddugwyr:

1. Merin Rhyd, Caernarfon, Gwynedd
2. Peter Cowlshaw, Wrecsam
3. Calum Macdonald, Tŷ Croes, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (4)

66. Unawd Telyn 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Eddie a Kathleen Owen, Gorad, Y Fali)

Buddugwyr:

1. Glain Dafydd, Bangor, Gwynedd
2. Manon Browning, Llandaf, Caerdydd
3. Mared Pugh-Evans, Borth, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (10)

67. Unawd Offeryn/nau Taro 19 oed a throsodd

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Mair C Jones, Dolgellau)

Ni fu cystadlu

68. Rhuban Glas Offerynnol 16 ac o dan 19 oed

Ysgoloriaeth Leslie Wynne-Evans – £1,500

Ysgoloriaeth Rachael Ann Thomas – £500

Mae cystadlaethau 69-73 yn arwain at y Rhuban Glas ac Ysgoloriaeth gwerth £2,000 gan Ysgoloriaeth Leslie Wynne-Evans (£1,500) ac Ysgoloriaeth Rachael Ann Thomas (£500). Bydd yr ysgoloriaeth yn agored i unrhyw berson a anwyd yng Nghymru neu y ganwyd un o'i rieni yng Nghymru, neu unrhyw berson sy'n byw neu'n gweithio yng Nghymru am y 3 blynedd cyn dyddiad yr Eisteddfod, neu unrhyw berson sy'n siarad neu'n ysgrifennu Cymraeg. Mae'r ysgoloriaeth i'w dal am flwyddyn yn unig, ac i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr.

Bydd y panel beirniaid yn dewis pedwar cystadleuydd yng nghystadlaethau 69-73 i gystadlu ar lwyfan y pafiliwn. Dylid cyflwyno'r un rhaglen.

Unigolion 16 ac o dan 19 oed

Gofynnir i'r cystadleuwyr yn y cystadlaethau a ganlyn ddewis rhaglen o un darn neu ragor. Ni ddylai'r rhaglen gyflawn fod yn hwy na 12 munud. Mae pob cystadleuydd yn gyfrifol am ei gyfeilydd ei hun. Ni ddarperir cyfeilydd swyddogol. Bydd pedwar cystadleuydd o blith cystadlaethau 69-73 yn cystadlu am y Rhuban Glas. Cynhelir y cystadlaethau hynny yn yr un ganolfan, y naill ar ôl y llall, o flaen panel o feirniaid.

Gwobr: Y Rhuban Glas a £150 (Iwan Llewelyn-Jones, Llundain) ac ysgoloriaeth gwerth £2,000 (£1,500 Ysgoloriaeth Leslie Wynne-Evans; £500 Ysgoloriaeth Rachael Ann Thomas, i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr)

Buddugol: Elias Ackerley, Wrecsam

69. Unawd Chwythbrennau 16 ac o dan 19 oed

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 John a Beryl Williams, Lerpwl)

Buddugwyr:

1. Bryn Mir Williams, Salzburg, Awstria
2. Lleucu Parri, Caerdydd
3. Rachel Marie Franklin, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (7)

70. Unawd Llinynnau 16 ac o dan 19 oed

Gwobrau:

1. £75 (Clwb y Marian, Marian-glas)
2. £50 (Marian Lloyd, Cenarth, Benllech er cof am ei phriod a'i rhieni)
3. £25 (Clwb y Marian, Marian-glas)

Ni fu cystadlu

71. Unawd Piano 16 ac o dan 19 oed

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Côr Meibion Maelgwn er cof am R Davy Jones, Llanfairfechan)

Buddugwyr:

1. Elias Ackerley, Wrecsam
2. Tomos Wynn Boyles, Caerdydd
3. Julian Gonzales, Carrog, Corwen, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 8 (8)

72. Unawd Offerynnau Pres 16 ac o dan 19 oed

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Fflur Mai Hughes a'r diweddar Elfed Wyn Hughes, Llangefni)

Buddugwyr:

1. Gabriel Tranmer, Pwllglas, Rhuthun, Sir Ddinbych
2. Kirsten Macdonald, Tŷ Croes, Ynys Môn
3. Owain Llestyn, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 5 (5)

73. Unawd Telyn 16 ac o dan 19 oed

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Fflur Mai Hughes a'r diweddar Elfed Wyn Hughes, Llangefni er cof annwyl iawn am Mam – Eryl Haf Tomos)

Buddugwyr:

1. Nest Jenkins, Lledrod, Aberystwyth, Ceredigion
2. Elain Rhys, Bodedern, Caergybi, Ynys Môn

3. Aisha Palmer, Caerffili
Nifer yr ymgeiswyr: 4 (6)

74. Rhuban Glas Offerynnol dan 16 oed

Ysgoloriaeth Ymddiriedolaeth Ivor ac Aeres Evans

Mae cystadlaethau 75-79 yn arwain at y Rhuban Glas ac Ysgoloriaeth Ymddiriedolaeth Ivor ac Aeres Evans gwerth £1,000. Bydd yr ysgoloriaeth yn agored i unrhyw berson a anwyd yng Nghymru neu y ganwyd un o'i rieni yng Nghymru, neu unrhyw berson sy'n byw neu'n gweithio yng Nghymru am y 3 blynedd cyn dyddiad yr Eisteddfod neu unrhyw berson sy'n siarad neu'n ysgrifennu Cymraeg. Mae'r ysgoloriaeth i'w dal am flwyddyn yn unig, ac i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr. Ni all neb dderbyn yr un ysgoloriaeth fwy nag unwaith. Bydd y panel beirniaid yn dewis pedwar cystadleuydd yng nghystadlaethau 75-79 i gystadlu ar lwyfan y pafiliwn. Dylid cyflwyno'r un rhaglen.

Unigolion dan 16 oed

Gofynnir i'r cystadleuwyr yn y cystadlaethau a ganlyn ddewis rhaglen o un darn neu fwy. Ni ddylai'r rhaglen gyflawn fod yn hwy na 10 munud. Mae pob cystadleuydd yn gyfrifol am ei gyfeilydd ei hun. Ni ddarperir cyfeilydd swyddogol. Bydd pedwar cystadleuydd o blith cystadlaethau 75-79 yn cystadlu am y Rhuban Glas. Cynhelir y cystadlaethau hynny yn yr un ganolfan, y naill ar ôl y llall, o flaen panel o feirniaid.

Gwobr: Y Rhuban Glas a £100 (Margaret Hughes, Llandegfan) ac ysgoloriaeth gwerth £1,000 (Ysgoloriaeth Ymddiriedolaeth Ivor ac Aeres Evans), i'w defnyddio i hyrwyddo gyrfa'r enillydd fel offerynnwr

Buddugol: Huw Boucher, Penarth, Bro Morgannwg

75. Unawd Chwythbrennau dan 16 oed

Gwobrau:

1. £60 (Owen a Llio Davies, Llangwyllog)
2. £30 (Er cof am Miss Mary Thomas, Renown [Mair Eilian])
3. £20 (Er cof am Miss Mary Thomas, Renown [Mair Eilian])

Buddugwyr:

1. Cesia Rees, Abertawe
2. Nanw Haf Llwyd, Caernarfon, Gwynedd
3. Christopher Sabisky, Betws-y-Coed, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (9)

76. Unawd Llinynnau dan 16 oed

Gwobrau:

1. £60 (John Clifford Jones, Llandegfan)
2. £30 (John Clifford Jones, Llandegfan)
3. £20 (Marian Lloyd, Cenarth, Benllech er cof am ei phriod a'i rhieni)

Buddugwyr:

1. Gwydion Rhys, Bangor, Gwynedd
2. Rhys Wynn Newton, Caerdydd
3. Felix Llywelyn Linden, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (4)

77. Unawd Piano dan 16 oed

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Rhoddedig er cof am Ellis J Morris, Y Groeslon a Lerpwl, gan Jan a Haydn E Edwards [nai], Llangefni)

Buddugwyr:

1. Glesni Rhys Jones, Bodedern, Caergybi, Ynys Môn
2. Gwydion Rhys, Bangor, Gwynedd
3. Medi Morgan, Bangor, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (8)

78. Unawd Offerynnau Pres dan 16 oed**Gwobrau:**

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Gwenno Haf Williams, Congleton)

Buddugwyr:

1. Deio Llyr, Caernarfon, Gwynedd
2. Ela Haf, Bontnewydd, Gwynedd
3. Glyn Porter, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (7)

79. Unawd Telyn dan 16 oed**Gwobrau:**

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Er cof am Meri Rhiannon Elis, Talwrn)

Buddugwyr:

1. Huw Boucher, Penarth, Bro Morgannwg
2. Mariel Havard Griffiths, Deganwy, Sir Conwy
3. Heledd Wynn Newton, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 5 (8)

Beirniaid a Chyfeilyddion:**Beirniaid Lleisiol**

Panel o 3 ar gyfer Corawl: Beryl Lloyd Roberts, Geraint Roberts, Richard Elfyn Jones

Towyn Roberts: Rhian Lois, Huw Llywelyn, Arwel Treharne Morgan

Unawdau Agored: Arwel Huw Morgan, Nicola Morgan, Andrew Rees

Unawdau dan 25 oed: Eirian Davies, Robyn Lyn Evans, Glenys Roberts

Cystadlaethau lleisiol eraill: Huw Euron, Sian Meinir, Gareth Rhys-Davies

Sioe Gerdd: Connie Fisher, Stifyn Parry/Iddon Alaw Jones

Offerynnol:

Chwythbrennau: Peryn Clement-Evans

Llinynnau: Dáire Roberts

Piano: Gareth Owen

Pres: Cai Isfryn/Bari Gwilliam

Telyn: Catrin Morris Jones

Offerynnau taro: Dewi Ellis Jones

Cyfeilyddion: Jeffrey Howard, Meirion Wynn Jones, Olwen Jones, Glian Llwyd, Grês Pritchard, Rhiannon Pritchard

Cyfansoddi

80. Tlws y Cerddor

Darn i fand pres yn seiliedig ar y thema seryddiaeth (sêr, planedau a/neu gofod) heb fod yn hwy na 7 munud.

Gwobr:

Tlws y Cerddor (Urdd Cerddoriaeth Cymru) a £750 (Prosiect Y Gymdeithas Seryddiaeth Frenhinol) ac Ysgoloriaeth gwerth £2,000 (Cymdeithas Frenhinol Seryddiaeth) i hyrwyddo gyrfa'r cyfansoddwr buddugol.

Efallai y bydd cyfle i ddatblygu'r gwaith buddugol ymhellach.

Beirniad: Geraint Cynan, Branwen Gwyn, Philip Harper

Atal y wobwr

Nifer yr ymgeiswyr: 9

81. Emyrn-dôn i eiriau Cen Williams

Edrychwn o'n cwmpas ar gyflwr y byd,
Trueni a welwn ym mhobman o hyd;
Rhaid i ni gydweithio a bod yn gytûn
A chael gafael ar ysbryd Crist, bob un.

Y byd sy'n cynhesu, fe lygrwyd y môr
A dyn sy'n difetha creadigaeth yr lôr;
I atal dirywiad, rhaid gweithio'n gytûn
A chael golwg ar ysbryd Crist, bob un.

Poblogaeth yn chwyddo, y bwyd yn prinhau
A'r holl afiechydon heb fodd i'w hiacháu;
I wella'r holl bobloedd, rhaid byw yn gytûn
A choleddu gwir ysbryd Crist, bob un.

Rhyfeloedd a bomio a lladd mewn sawl gwlad
A dynion yn ysu am gyfoeth trwy frad;
Gwaredwn yr hunan, gan fyw yn gytûn
A meddiannwn holl gariad Crist, bob un.

Cenir yr emyn ar y dôn fuddugol yng Nghymanfa Ganu'r Eisteddfod.

Gwobr: £200 (Brenda Hughes, Porthyfelin, Caerdybi)

Beirniad: Rob Nicholls

Buddugol: Godfrey Williams, Pontcysyllte, Llangollen

Nifer yr ymgeiswyr: 35

82. Darn rhwng 4 a 6 munud i ensemble siambr o unrhyw offerynnau

Gwobr: £200 (Gladys, Iwan ac Elfyn Pritchard, Caerdybi)

Beirniad: Geraint Cynan

Buddugol: Dewi Ellis Jones, Bontnewydd, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 10

83. Darn i gôr plant / ieuenctid SSA / SAB

Gwobr: £200 (Y Moniars)

Beirniad: Eilir Owen Griffiths

Buddugol: Morfudd Sinclair, Stourport-on-Severn, Sir Gaerwrangon

Nifer yr ymgeiswyr: 7

84. Darn o gerddoriaeth i gyd-fynd â ffilm o'r archif Sgrin a Sain y Llyfrgell Genedlaethol gyda'r ffilm ar y thema gofod a/neu sêr. Gall cystadleuwyr gynnig gwaith /recordiad digidol yma.

Gwobr: £200 (Gareth Glyn ac Eleri Cwyfan, Frogwy Fawr)

Beirniad: Ceiri Torjussen

Buddugol: Gavin Manuel, Ponciau, Wrecsam

Nifer yr ymgeiswyr: 4

85. Unawd neu ddeuawd sioe gerdd ar y thema 'seren'

Gwobr: £200 (Rhodd gan y teulu er cof am Huw ac Elizabeth Jones, Llanfairpwll)

Beirniad: Osian Huw Williams

Buddugol: Ynyr Llwyd, Bodelwyddan, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 1

86. Cystadleuaeth i ddisgyblion 16 ac o dan 19 oed (gwaith unigol, NID cywaith)

Casgliad o ddarnau mewn unrhyw gyfrwng na chymer fwy nag 8 munud

Gwobr: £200 (Er cof am Tom ac Ann James, Aberaeron)

Beirniad: Pwyll ap Siôn

Dyfarniad: £100 i Lleucu Elenid Parri, Caerdydd; a £50 yr un i Ruth Erin Roberts, Henllan, Dinbych a Dafydd Wyn Jones, Llanrhaeadr, Dinbych, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 3

87. Cystadleuaeth Tlws Sbardun

Cân werinol ac acwstig ei naws. Mae'n rhaid i'r gerddoriaeth a'r geiriau fod yn wreiddiol, a dylid cyflwyno'r gân ar gryno-ddisg neu MP3. Caniateir cywaith.

Ystyrir perfformio'r gân fuddugol yn yr Eisteddfod y flwyddyn ganlynol.

Gwobr: Tlws Alun Sbardun Huws i'w ddal am flwyddyn a £500 (Rhodeddig gan Gwenno Huws)

Beirniad: Linda Griffiths, Dewi Pws

Buddugol: Rhodri Lloyd Evans, Tan-y-Fron, Llansannan, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 4

Dawns

Dawnsio Gwerin

Gall partïon gystadlu ym mhob cystadleuaeth i bartïon/grwpiau

88. Cystadleuaeth Tlws Coffa Lois Blake

Dilyniant di-dor o ddawnsfeydd gwerin cyhoeddiedig, gwrthgyferbyniol, yn cynnwys

Naill ai:

'Rhisart Annwyl', *Hen a Newydd – Casgliad o Ddawnsiau Padrig Farfog [CGDWC]*

Neu

'Croen y Ddafad Felan', *Dawnsiau Traddodiadol, Casgliad o ddawnsfeydd o'r 17eg a'r 18fed ganrif [CGDWC]*

heb fod yn hwy na 12 munud o hyd

Gwobrau:

1. Tlws Coffa Lois Blake i'w ddal am flwyddyn a £500 (Rhodeddig gan Euros Wyn Jones a'r plant, Gwenno, Huw, Mari, Lowri a Dewi er cof am Sioned Ann Jones)

2. £300 (David Owens, Dwyran)

3. £200 (Islwyn a Bethan Williams, Biwmares)

Buddugwyr:

1. Dawnsywyr Talog

2. Dawnsywyr Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 2 (2)

89. Cystadleuaeth Tlws Cymdeithas Genedlaethol Dawns Werin Cymru

Un uned o dri chwpl: 'Sawdl y Fuwch', *Hen a Newydd – Casgliad o Ddawnsiau Padrig Farfog [CGDWC]*

Gwobrau:

1. Tlws Cymdeithas Genedlaethol Dawns Werin Cymru i'w ddal am flwyddyn a £300 (Er cof am Gilbert a Catherine Guest, Llangefni, rhieni Margaret Hubbard ac Ann Jones)

2. £200 (Mair a John Idris Jones, Llansadwrn er cof am Sioned)

3. £100 (J Beryl Williams, Porthaethwy)

Buddugwyr:

1. Dawnsywyr Môn

2. Twrth Trwyth

3. Dawnsywyr Talog

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (7)

90. Parti Dawnsio Gwerin dan 25 oed

Naill ai:

'Bae Beaumaris', *Cymdeithas Genedlaethol Dawns Werin Cymru [CGDWC]*

Neu:

'Tribant Morgannwg', *Dawnsiau yr Ugeinfed Ganrif [CGDWC]*

Gwobrau:

1. Tlws Dawnsywyr Elli i'w ddal am flwyddyn a £150

2. £100

3. £50

(£300 Delwyn ac Eira Pritchard, Llangefni)

Buddugol:

1. Dawnsywyr Talog

Nifer yr ymgeiswyr: 1 (1)

91. Dawns Stepio i Grŵp

Dawns stepio i grŵp o 5 neu fwy gan ddefnyddio camau a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad Gwerin Cymreig. Amser: heb fod yn hwy na 5 munud

Gwobrau:

1. Tlws Coffa Geoff Jenkins a £150 (Roger a Pat Borlace, Llandegfan)

2. £100 (Dawnsywyr Môn)

3. £50 (Dawnsywyr Môn)

Buddugwyr:

1. Dawnsywyr Talog

2. Clocsywyr Garmon

3. Clocsywyr Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (3)

92. Deuawd, Triawd neu Bedwarawd Stepio

Gan ddefnyddio camau, patrymau, arddull a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad gwerin Cymreig.

Amser: heb fod yn hwy na 4 munud.

Gwobrau:

1. Tlws Coffa Graham Worley a £100
2. £60
3. £40

(£200 Emyr Wyn Williams, Porthaethwy er cof am Delian Haf)

Buddugwyr:

1. Daniel ac Osian, Caerdydd a Phontypridd
2. Cerian, Cadi a Tomos, Caerfyrddin, Sir Gaerfyrddin
3. Elwyn a Branwen, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 9 (12)

93. Dawns Stepio Unigol i Fechgyn 16 oed a throsodd

Gan ddefnyddio gwisg, camau, patrymau, arddull a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad gwerin Cymreig.

Amser: heb fod yn hwy na 3 munud

Gwobrau:

1. Tlws Coffa Menna Griffiths i'w ddal am flwyddyn a £75
2. £50
3. £25

(£150 Ffrancon a Thelma Margaret Morris, Llandegfan)

Buddugwyr:

1. Trystan Gruffydd, Efail Isaf, Pontypridd, Rhondda Cynon Taf
2. Osian Gruffydd, Efail Isaf, Pontypridd, Rhondda Cynon Taf
3. Daniel Calan Jones, Creigiau, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (4)

94. Dawns Stepio Unigol i Ferched 16 oed a throsodd

Gan ddefnyddio gwisg, camau, patrymau, arddull a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad gwerin Cymreig.

Amser: heb fod yn hwy na 3 munud

Gwobrau:

1. Tlws Coffa Myfi a Megan Wynn i'w ddal am flwyddyn a £75
2. £50
3. £25

(£150 Ffrancon a Thelma Margaret Morris, Llandegfan)

Buddugwyr:

1. Nia Rees, Ton Pentre, Rhondda Cynon Taf
2. Lois Glain Postle, Bodedern, Ynys Môn
3. Enlli Parri, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (6)

Cystadlaethau yn y Neuadd Ddawns neu'r Tŷ Gwerin**95. Dawns Stepio Unigol i Fechgyn dan 16 oed**

Gan ddefnyddio gwisg, camau, patrymau, arddull a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad gwerin Cymreig.

Amser: heb fod yn hwy na 3 munud

Gwobrau:

1. Tlws Bro Taf er cof am Lowri Gruffydd i'w ddal am flwyddyn a £60
2. £30
3. £20

(£110 Teulu Llety'r Bugail, Gwersyllt, Wrecsam)

Buddugwyr:

1. Ioan Williams, Caerdydd
2. Morus Caradog Jones, Caerdydd
3. Iestyn Gwyn Jones, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (5)

96. Dawns Stepio Unigol i Ferched dan 16 oed

Gan ddefnyddio gwisg, camau, patrymau, arddull a cherddoriaeth fyw sydd yn y traddodiad gwerin Cymreig.

Amser: heb fod yn hwy na 3 munud

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Soroptimist Rhyngwladol Ynys Môn)

Buddugwyr:

1. Elen Morlais Williams, Caerdydd
2. Cadi Glwys Davies, Moelfre, Powys
3. Celyn Fflur Jones, Caerfyrddin, Sir Gaerfyrddin

Nifer yr ymgeiswyr: 10 (17)

Cystadlaethau yn y Tŷ Gwerin**97. Props ar y Pryd**

Cystadleuaeth hwyliog i unrhyw nifer o ddawnsywyr. Rhaid cofrestru yn ystod yr awr cyn y gystadleuaeth – a bydd y testun, props a'r gerddoriaeth yn cael eu dewis a'u datgelu yn ystod yr amser cofrestru. Rhaid defnyddio cyfeilydd swyddogol y gystadleuaeth. Y ddawns i bara rhwng 2 a 3 munud.

Gwobr:

£300 (Er cof am Penri Ellis Roberts, brodor o Gaerdybi, cyn Drefnydd yr Eisteddfod yn y De [1988-1997] oddi wrth ei efaill Seth Roberts) i'w rhannu yn ôl dymuniad y beirniad

Buddugwyr:

1. Gethin Page a Tudur Phillips
2. Iestyn a Morus Jones
3. Erin, Cadi a Meg
4. Cerian Phillips
5. Elwyn a Ioan Williams
6. Lowri a Mari
7. Daniel Calan Jones
8. Gruff Roberts

Nifer yr ymgeiswyr: 8

Cyfansoddi**98. Cyfansoddi dawns i dri bachgen a chwe merch**

Anfonir y ddawns fuddugol i Gymdeithas Cenedlaethol Dawns Werin Cymru gyda'r bwriad o'i chyhoeddi

Gwobr: £200 (Tudor Williams, Bodffordd, a'i chwirydd er cof am eu brawd, Haydn Williams, Llanddulas)

Beirniad: Lis Cyffin-Roberts, Dai Williams

Buddugol: G Idwal Williams, Llanrug, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 3

Dawnsio Cyfoes

99. Dawns Greadigol/Gyfoes Unigol mewn unrhyw arddull

Dehongliad creadigol drwy arddulliau cyferbyniol. Rhaid perfformio o leiaf ddwy arddull gyferbyniol i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl.

Amser: hyd at 2.5 munud o'r symudiad cyntaf.

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Teulu Maes Llwyn, Bodedern)

Buddugwyr:

1. Caitlin Boyle, Caerdydd
2. Meagan Jones, Caergybi, Ynys Môn
3. Lowri Williams, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 13 (19)

100. Dawns Greadigol/Gyfoes mewn unrhyw arddull i Grŵp dros 4 mewn nifer.

Dehongliad creadigol drwy arddulliau cyferbyniol. Rhaid perfformio o leiaf ddwy arddull gyferbyniol i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl.

Amser: hyd at 4 munud o'r symudiad cyntaf.

Mae angen i bob grŵp baratoi nodiadau i'r beirniaid. Gweler amod 5 (b)

Gwobrau:

1. £150
2. £100
3. £50

(£300 Non, Bedwyr, Gwenlli a Lludd, Llandrygarn)

Buddugwyr:

1. Adran Amlwch, Ynys Môn
2. Grŵp Nel, Caernarfon, Gwynedd
3. Grŵp Barton, Caergybi, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 3 (4)

101. Dawns Greadigol/Cyfoes i Bâr mewn unrhyw arddull (Y gystadleuaeth i'w chynnal yn y Neuadd Ddawns)

Dehongliad creadigol drwy arddulliau cyferbyniol. Rhaid perfformio o leiaf ddwy arddull gyferbyniol i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl.

Amser: hyd at 3 munud o'r symudiad cyntaf.

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Rhiannon Mercer, Brynsiencyn)

Buddugwyr:

1. Caitlin ac Elin, Caerdydd
2. Lia ac Anya, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn
3. Lowri a Jodie, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 8 (9)

102. Dawns Unigol Disgo, Hip Hop neu Stryd i rai 12 oed a throsodd

i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl

Amser: hyd at 2 munud o'r symudiad cyntaf

Gwobrau:

1. £75 (Alun ac Esyllt, AE & AT Lewis Ltd Plant Hire, Llangwyllog)
2. £50 (RPO Williams – Peirianeg Sifil)
3. £25 (RPO Williams – Peirianeg Sifil)

Buddugwyr:

1. Rosanna Talco, Aberystwyth, Ceredigion
2. Ffion Mai Bulkeley, Amlwch, Ynys Môn
3. Eurgain Sara Lloyd, Caergybi, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 15 (19)

103. Dawns Unigol Disgo, Hip Hop neu Stryd i rai dan 12 oed (efallai y cynhelir yn y Neuadd Ddawns) i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl. Amser: hyd at 2 munud o'r symudiad cyntaf

Gwobrau:

1. £50 (Gerallt Wyn, Garej Bryntirion Llannerch-y-Medd)
2. £25 (Ysgol Gynradd Bodedern)
3. £15 (Ysgol Gynradd Bodedern)

Buddugwyr:

1. Gwen Rowley, Caernarfon, Gwynedd
2. Kayleigh Wallis, Amlwch, Ynys Môn
3. Lucy Morgan-Williams, Aberystwyth, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 15 (16)

104. Dawns Disgo, Hip Hop neu Stryd i Bâr i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl. Amser: hyd at 3 munud o'r symudiad cyntaf

Gwobrau:

1. £100 (Canolfan Iechyd Amlwch a Chemaes)
2. £60 (RPO Williams - Peirianeg Sifil)
3. £40 (RPO Williams - Peirianeg Sifil)

Buddugwyr:

1. Caitlin ac Elin, Caerdydd
2. Lia ac Anya, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn
3. Lowri a Jodie, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 15 (16)

105. Dawns Disgo, Hip Hop neu Stryd i Grŵp dros 4 mewn nifer i gerddoriaeth gyda geiriau Cymraeg neu heb eiriau o gwbl. Amser: hyd at 3 munud o'r symudiad cyntaf

Gwobrau:

1. £150
2. £100
3. £50

(£300 Merched y Wawr Caergybi)

Buddugwyr:

1. Adar Annuwiol, Caernarfon, Gwynedd
2. Perlau Amlwch, Ynys Môn
3. Tlysau Coch, Llannerch-y-Medd, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 11 (11)

Beirniaid

Gwerin: Liz Cyffin-Roberts, Dai Williams

Stepio: Eirian Llewelyn Davies, Bethan Williams

Cyfoes: Sarah Mumford, Catherine Young

Drama

Cyfansoddi

106. Y Fedal Ddrama - Cyfansoddi drama lwyfan heb unrhyw gyfyngiad o ran hyd. Gwobrwyir y ddrama sydd yn dangos yr addewid mwyaf ac sydd â photensial i'w datblygu ymhellach o gael cydweithio gyda chwmni proffesiynol **gyda chefnogaeth Cronfa Goffa Hugh Griffith.**

Cyflwyniad o ran o'r gwaith buddugol gyda chefnogaeth Cronfa Goffa J O Roberts.

Gwobr: Y Fedal Ddrama (Er cof am Urien Wiliam, rhoddedig gan ei briod Eiryth a'r plant, Hywel, Sioned a Steffan) a £750 (Cronfa Goffa Huw Roberts, Pwllheli)

Beirniaid: Tony Llewelyn, Sian Summers, Sara Lloyd

Buddugol: Heiddwen Tomos, Llanybydder, Caerfyrddin

Nifer yr ymgeiswyr: 17

Amodau Arbennig

1. Croesewir dramâu y gellir eu llwyfannu gyda chast o ddim mwy na phedwar cymeriad.
2. Anogir cystadleuwyr i ystyried newydd-deb o ran ffurf ac/neu ymdriniaeth o themâu.
3. Pwysleisir mai cystadleuaeth cyfansoddi drama ar gyfer cyfrwng theatr yw hon ac nid unrhyw gyfrwng arall.
4. Ni ddylai'r ddrama fod wedi bod drwy broses o weithdy sgriptio, neu'i golygu'n broffesiynol, cyn ei rhoi i mewn i'r gystadleuaeth.
5. Ni dderbynnir unrhyw waith sy'n cynnwys deunydd neu gyfeiriad enllibus.
6. Gan fod hybu ysgrifennu newydd yn fwriad gan yr Eisteddfod, Theatr Genedlaethol Cymru, a'r cwmnïau theatr proffesiynol eraill fel ei gilydd, bydd sgript fuddugol, neu unrhyw sgript sydd yn dangos addewid yng ngolwg y beirniaid yng nghystadleuaeth Y Fedal Ddrama yn cael ei hanfon at Theatr Genedlaethol Cymru a fydd yn ei hanfon ymlaen, ar eu cais, i'r cwmnïau proffesiynol Cymraeg eraill. Lle bo hynny'n ymarferol bosibl ac yn ddymunol gan yr awdur a Theatr Genedlaethol Cymru, neu unrhyw un o'r cwmnïau proffesiynol eraill, gwneir pob ymdrech i llwyfannu'r gwaith buddugol maes o law.

107. Cyfansoddi drama (cystadleuaeth arbennig i rai dan 25 oed) yn addas i'w pherfformio gyda hyd at 4 cymeriad.

Gwobr: £200 (Wendy Williams, Llandegfan er cof am ei phriod Dafydd Huw Williams)

Beirniad: Branwen Davies, William Gwyn

Dyfarniad: £50 i Ffraid Gwenllian, Rhostryfan, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 1

108. Trosi un o'r canlynol i'r Gymraeg

Rhaid defnyddio'r fersiwn a nodir isod:

'Barbarians', Barrie Keeffe (ISBN: 9781474282260 Bloomsbury Methuen drama)

'Girls Like That', Evan Placey (ISBN: 978-1-84842-353-4 Nick Hern Books)

'The Woman in Black', Stephen Mallatratt (ISBN: 9780573040191 Samuel French)

Bydd y sgriptiau sy'n cael eu cymeradwyo gan y beirniaid yn cael eu gyrru i CBAC a WAPA.

Gwobr: £400 (Myfanwy Williams, Bryn Clorion, Talwrn er cof am ei phriod WJ Williams)

Beirniad: Dafydd Llewelyn

Buddugol: Dewi Wyn Williams, Pontcanna, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 7

109. Cyfansoddi dwy fonolog gyferbyniol heb fod yn hwy na 4 munud yr un

Gwobr: £200 (Gwilym ac Ann Hughes, Porthaethwy er cof am John a Jane Smith, Tryfan, Llanfairpwllgwyngyll)

Beirniad: Iola Ynyr

Buddugol: Dewi Wyn Williams, Pontcanna, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 8

110. Cyfansoddi drama radio Gymraeg na chymer fwy na 30 munud i'w darlledu.

Gwobr: £200 (Wendy Williams, Llandegfan er cof am ei phriod Dafydd Huw Williams)

Beirniad: Ffion Emlyn

Buddugol: Brian Wyn Ifans, Llanystumdwy, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 8

111. Cystadleuaeth i rai dan 19 oed i greu ffilm ar declyn digidol, heb fod yn hwy 10 munud o hyd.

Gwobr: £200 (Meirion Williams, Llanelli er cof am ei briod Ann)

Beirniad: Eilir Pierce

Ni fu cystadlu

Actio

112. Drama fer agored

Bydd y gystadleuaeth derfynol yn cael ei chynnal yn y Theatr ar faes yr Eisteddfod yn ystod y dydd dros nifer o ddyddiau. Gweithredir y cystadlaethau actio yn ôl rheolau ac amodau Cymdeithas Ddrama Cymru.

Gwobrau:

1. Cwpan Gwynfor i'w ddal am flwyddyn a £500 (John Bryn a Valmai Jones, Y Fali, er cof am eu merch Catrin Prys Jones)

2. £300 (Ken a Nest Jones, Llanddaniel)

3. £200 (Ken a Nest Jones, Llanddaniel)

Beirniad: Siw Hughes, Janet Aethwy

Buddugwyr:

1. Cwmni Drama Uwchaled

2. Clwb Ffermwyr Ifanc Bodedern

3. Y Bangoriaid

Nifer yr ymgeiswyr: 8

113. Actor gorau cystadleuaeth 112

Gwobr: Cwpan Bro Dinefwr i'w ddal am flwyddyn (Rhoddedig gan Eddie Thomas) a £100 (William Owen, Borth-y-Gest)

Buddugol: Lois Mererid Williams (Clwb Ffermwyr Ifanc Bodedern)

114. Cyfarwyddwr gorau cystadleuaeth 112

Gwobr: £100 (William Owen, Borth-y-Gest)

Buddugol: Trebor Roberts (Cwmni Drama Uwchaled)

115. Deialog (rhwng 2-4 mewn nifer) – detholiad o ddrama heb fod yn hwy na 10 munud gan gynnwys gosod a chlirio'r llwyfan.

Gwobrau:

1. £150 (William a Nia Lewis, Llangefni)
2. £100 (AddysGar)
3. £50 (Gwen Williams, Fferm Penrhyn, Llanwrog)

Beirniaid: Owen Arwyn, Manon Wilkinson

Buddugwyr:

1. Leisa a Lois, Llanrug a Bangor, Gwynedd
2. Ania, Osian, Huw ac Elain, Bangor, Gwynedd
3. Parti Myfanwy, Rhuthun, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 14 (21)

116. Gwobr Richard Burton i rai rhwng 16 ac o dan 25 oed

Caniateir 8 munud ar gyfer y cyflwyniad cyfan yn cynnwys paratoi a chlirio'r llwyfan.

(i) Cyflwyno un o'r isod :

Bechgyn: Detholiad penodol cymeriad Llywelyn o'r ddrama 'Llywelyn Fawr', Thomas Parry, *Cyfrolau Cenedl : Dwy Ddrama, Gol. Dafydd Glyn Jones [Swyddfa'r Eisteddfod]*

Merched: Detholiad penodol cymeriad Siwan o'r ddrama 'Llywelyn Fawr', Thomas Parry, *Cyfrolau Cenedl: Dwy ddrama, Gol. Dafydd Glyn Jones [Swyddfa'r Eisteddfod]*

(ii) Hunandewisiad sy'n gyferbyniol i'r dewis uchod

Gwobr: Medal Richard Burton a £500 (Cronfa Gŵyl Ddrama Charles Williams)

Beirniaid: Ffion Dafis, Llion Williams

Buddugol: Sara Anest Jones, Corwen, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 17 (36)

117. Monolog i rai rhwng 12 ac o dan 16 oed

Monolog o ddrama/ddramâu addas. Gall gynnwys detholiad o waith gwreiddiol neu waith sydd wedi'i gyhoeddi. Caniateir hyd at 5 munud ar gyfer y cyflwyniad cyfan yn cynnwys paratoi a chlirio'r llwyfan.

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Gwobr Goffa Tom Griffiths Brydan, rhodd ei ddwy ferch, y ddiweddar Dr Bryneilen Griffiths a'r diweddar Dr Rosentyl Griffiths)

Beirniaid: Owen Arwyn, Manon Wilkinson

Buddugwyr:

1. Leisa Gwenllian, Llanrug, Gwynedd
2. Sara-Louise Davies, Llandysul, Ceredigion
3. Manw Lili Robin, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 17 (26)

Dysgwyr

118. Dysgwr y Flwyddyn

Gallwch eich enwebu eich hun neu gall tiwtor neu unrhyw un arall enwebu dysgwr drwy lenwi'r ffurflen gais yng nghefn y ddogfen neu yn y llyfryn '*Beth Amdani?*'. Rhaid i bob cystadleuydd fod dros 18 oed ac wedi dysgu Cymraeg yn eithaf rhugl.

Mae'r beirniaid yn chwilio am wybodaeth am y canlynol:

- teulu a diddordebau
- rhesymau dros ddysgu Cymraeg
- sut yr aeth y dysgwr ati i ddysgu'r iaith
- effaith dysgu Cymraeg ar fywyd y dysgwr a'r defnydd mae'n ei g/wneud o'r Gymraeg
- gobeithion ar gyfer y dyfodol

Gwobrau: Tlws Dysgwr y Flwyddyn (Rhian a Harri Pritchard, Cemaes) a £300 (Cymraeg i Oedolion: Prifysgol Bangor) i'r enillydd; Tlysau i'r tri arall sy'n ymddangos yn y Rownd Derfynol (Rhian a Harri Pritchard, Cemaes) ynghyd â £100 (£300 Teulu'r Wern, Talwrn) yr un i bawb arall sy'n ymddangos yn y rownd derfynol;

Tanysgrifiad blwyddyn yr un gan y cylchgrawn *Go!wg* i'r ymgeiswyr sy'n cyrraedd y rownd derfynol.

Cydnabyddir hefyd roddion gan fudiad Merched y Wawr i'r pedwar sy'n cyrraedd y Rownd Derfynol.

Caiff yr enillydd wahoddiad i fod yn aelod o'r Orsedd.

Beirniaid: Jenny Pye, R Alun Charles, Nia Roberts

Buddugol: Emma Chappell, Deiniolen, Gwynedd

Y tri arall a ymddangosodd yn y Rownd Derfynol: Daniella Schlick, Porthaethwy, Ynys Môn; Richard Furniss, Llangefni, Ynys Môn; Hugh Brightwell, Whitby, Ellesmere Port

Nifer yr ymgeiswyr: 14

Cystadleuaeth ar lwyfan y Pafiliwn

119. Côr Dysgwyr, rhwng 10 a 40 mewn nifer, unrhyw gân neu gyfuniad o ganeuon o'ch dewis chi, mewn unrhyw arddull hyd at 5 munud

Gwobrau:

1. £150 (Côr Dros y Bont)
2. £100 (Teulu'r Wern, Talwrn)
3. £50 (Heledd Pritchard, Llangwyllog)

Buddugwyr:

1. Criw Bangor
2. Côr Dewi Sant
3. Côr DAW, Wrecsam

Nifer yr ymgeiswyr: 13 (13)

120. Llefaru Unigol 16 oed a throsodd

'Tai Unnos', Iwan Llwyd, *Sbectol Inc [Y Lolfa]*

Bydd rhagbrawf ym MaesD ar gyfer y gystadleuaeth hon

Lefel: Agored

Gwobrau:

1. £60 (Gwobr Goffa Megan Jane Davidson [rhoddedig gan Gymdeithas Gymreig-Americanaid Gogledd California])
2. £30 (Mared Lewis, Llanddaniel)
3. £20 (Gwen Jones a Glenys Little)

Buddugwyr:

1. Helen Evans, Hwlfordd, Sir Benfro
2. Tyna Olsen, Prestatyn, Sir Ddinbych
3. Don Martin, Prestatyn, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 5 (5)

Cystadlaethau ym MaesD

Rhaid i bawb ofalu am eu cyfeiliant eu hunain. Bydd piano ar gael.

121. Parti canu, rhwng 3 a 9 mewn nifer, unrhyw gân mewn unrhyw arddull hyd at 5 munud

Lefel: Agored

Gwobrau:

1. £100 (Gail Kincaid, Llanddaniel)
2. £60 (Mair a Meinir Williams, Llangwyllog)
3. £40 (Mair a Meinir Williams, Llangwyllog)

Nifer yr ymgeiswyr: 0 (1)

122. Cân: Unawd o'ch dewis chi mewn unrhyw arddull hyd at 4 munud.

Lefel: Agored

Gwobrau:

1. £60 (Glyn ac Iola Roberts, Mynydd-Mechell, Amlwch)
2. £30 (Seiriol Arts Fiesta, Biwmares)
3. £20 (Dosbarth Meistroli Llanfairpwll)

Buddugwyr:

1. Eirini Sanoudaki, Bangor, Gwynedd
2. Hilary Davies, Bangor, Gwynedd
3. Jane Hartle, Halkyn, Sir y Fflint

Nifer yr ymgeiswyr: 6 (8)

123. Cyflwyno trysor neu lun o ddiddordeb personol hyd at 3 munud.

Lefel: Agored

Gwobrau:

1. £60 (Glyn ac Iola Roberts, Mynydd-Mechell, Amlwch)
2. £30 (Gerry Sanger, Benllech)
3. £20 (Gerry Sanger, Benllech)

Nifer yr ymgeiswyr: 0 (2)

124. Sgets yn seiliedig ar idiom Gymraeg hyd at 5 munud.

Lefel: Agored

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Gwobr Goffa Tim Artro Morris)

Buddugwyr:

1. Dysgwyr Cilgwri
2. Criw Glannau Prestatyn

Nifer yr ymgeiswyr: 2 (3)

Beirniaid: Robat Arwyn, Eirian Conlon

Cyfansoddi

125. Cystadleuaeth Y Gadair

Cerdd: Llwybrau

Lefel: Agored

Gwobr: Cadair (Er cof am Pat Neill) a £75 (Cyril Hughes, Llanfairpwll er cof am ei briod Nan Hughes)

Beirniad: Ifan Prys

Buddugol: Judith Stammers, Bangor, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 30

126. Cystadleuaeth Y Tlws Rhyddiaith

Darn o ryddiaith, tua 500 o eiriau

Testun: Llanw

Lefel: Agored

Gwobr: Tlws (Vernon a Valmai Jones, Llanfairpwll) a £75 (Ysgol Uwchradd Caergybi)

Beirniad: Angharad Price

Buddugol: Rosa Hunt, Pentre'r Eglwys, Pontypridd, Rhondda Cynon Taf

Nifer yr ymgeiswyr: 25

127. Sgwrs o flaen y teledu

Tua 100 o eiriau

Lefel: Mynediad

Gwobr: £50 (Elwyn ac Eirian Hughes, Llanfairpwll)

Beirniad: Mark Stonelake

Buddugol: Maureen Mountford, Ystradgynlais

Nifer yr ymgeiswyr: 11

128. Llythyr yn gwahodd rhywun i ddsbarth

Tua 150 o eiriau

Testun: Sylfaen

Gwobr: £50 (Merched y Wawr Llannerch-y-Medd)

Beirniad: Nia Llwyd

Buddugol: Lauren Oliver, Penisa'rwaun, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 12

129. Llythyr neu bost yn canmol

Tua 200 o eiriau

Lefel: Canolradd

Gwobr: £50 (Cylch Dysgwyr Cymraeg Derby)

Beirniad: Eryl R Jones

Buddugol: Dylan Wyn Jones, Wreccsam

Nifer yr ymgeiswyr: 11

130. Adolygiad o westy neu dŷ bwyta

Peidiwch â defnyddio enwau go iawn

Tua 300 o eiriau

Lefel: Agored

Gwobr: £50 (Margaret a Gwyn Lloyd, Llanfairpwll)

Beirniad: Elin Williams

Buddugol: Cath James, Coedpoeth, Wreccsam

Nifer yr ymgeiswyr: 23

131. Gwaith Grŵp neu unigol

Blog fideo gan unigolyn neu grŵp: 'Fy Ardal', 5-10 munud o hyd
Lefel: Agored (Agored hefyd i ddisgyblion ail iaith ysgolion uwchradd)
Gwobr: £100 (Er cof am Pat Neill)
Beirniad: Lowri Mair Jones
Buddugol: Liz Hutchinson, Abergynolwyn, Tywyn, Gwynedd
Nifer yr ymgeiswyr: 8

Paratoi deunydd ar gyfer dysgwyr
Agored i ddysgwyr a siaradwyr Cymraeg rhugl

132. Gwaith unigol

Casgliad o 3 stori i ddysgwyr lefel Canolraddhyd at 1,000 o eiriau un
Gwobr: £100 (Rhodd gan Olwen, Gerallt ac Awen, Kestor, Llangefni er cof am Rodney Hughes)
Beirniad: Sian Eirian Lewis
Buddugol: Samantha Robinson, Conwy
Nifer yr ymgeiswyr: 5

Cyfraniad tuag at weithgareddau MaesD
£100 (Merched y Wawr – Cangen y Canoldir, Birmingham a'r Cylch)

Gwyddoniaeth a Thechnoleg

133. Y Fedal Wyddoniaeth a Thechnoleg Er Anrhydedd

Dyddiad cau: 31 Ionawr 2017
Rhoddir y Fedal Wyddoniaeth a Thechnoleg i gydnabod ac anrhydeddu cyfraniad helaeth i'r defnydd o'r Gymraeg ym myd gwyddoniaeth. Rhaid enwebu person trwy ffurflen a geir o Swyddfa'r Eisteddfod neu o wefan yr Eisteddfod.

Cyfansoddi

134. Erthygl Gymraeg yn ymwneud â phwnc gwyddonol ac yn addas i gynulleidfa eang heb fod yn hwy na 1,000 o eiriau. Croesewir y defnydd o dablau, diagramau a lluniau amrywiol. Caniateir mwy nag un awdur. Dylid anfon copi o'r gwaith ynghyd â chopi electronig. Ystyrir cyhoeddi'r erthygl fuddugol mewn cydweithrediad â'r cyfnodolyn Gwerddon.

Gwobr: £400 (£150 Gwobr Goffa Bryneilen Griffiths a Rosentyl Griffiths; £150 Cronfa Goffa Eirwen Gwynn; £100 Er cof am Richard Jones [Talybolion], Llanfechell)
Beirniad: Prysor Williams
Buddugol: Richard Andrew Davies, Llangefni, Ynys Môn
Nifer yr ymgeiswyr: 8

135. Gwobr Dyfeisio/Arloesedd

Cystadleuaeth i wobrwyo syniad arloesol a chreadigol sydd er budd i'r gymdeithas. Gall fod yn syniad neu ddyfais hollol newydd neu yn ateb i broblem bresennol mewn unrhyw faes (e.e. amgylchedd, amaethyddiaeth, meddygaeth, technoleg, peirianeg). Gofynnir am geisiadau heb fod yn hwy na 1,000 o eiriau sy'n amlinellu'r syniad. Gall fod yn waith sydd wedi ei gyflawni yn barod neu yn gysyniad newydd. Croesewir gwaith unigolyn neu waith grŵp o unrhyw oedran. Dylid anfon copi o'r gwaith ynghyd â chopi electronig at Swyddfa'r Eisteddfod.

Gwobr: £1,000
Beirniad: Osborn Jones
Buddugol: Cadi Mars Jones, Dinbych, Sir Ddinbych
Nifer yr ymgeiswyr: 8

Ymarferol (yn ystod yr Eisteddfod) Cynhelir y cystadlaethau hyn yn y Pafiliwn Gwyddoniaeth

136. Cael Wil i'w Wely ar gyfer grŵp o 2 neu 3 o ddisgyblion o oed ysgol uwchradd.

Cystadleuaeth ymarferol pan fydd ymgeiswyr yn cael hyd at awr a hanner i greu teclyn neu fodel gyda'r defnyddiau a'r celfi a fydd wedi'u darparu.

Gwobrau dyddiol a thystysgrifau:

1. £30
2. £20
3. £10

(£200 Alwyn ac Ella Owens, Porthaethwy; £200 Mona a Huw Chambers i gofio am Llewelyn Gwyn Chambers, Bangor)

Buddugwyr:

Mawrth 8 Awst:

1. Dafydd Jones a Madog Hammond
2. Owain Wyn, Trystan Tomos a Cai Hughes
2. Osian Bryn a Morgan Rhys Jones

Mercher 9 Awst:

1. Grŵp Owain
2. Tomos, Rhodri a Rhys
3. Gruff, Wil a Sion

Iau 10 Awst

1. Osian a Sion
2. Meilir a Gruff
3. Nedw, Caio, Gwilym, Osian, Wil a Iwan

Gwener 11 Awst:

1. Deian ac Osian
2. Tomos a Dewi
3. Lowri a Luned

Nifer yr ymgeiswyr: 64

137. Cael Wil Bach i'w Wely ar gyfer unigolyn neu grŵp o 2 neu 3 o ddisgyblion blynyddoedd 3-6 yn yr ysgol gynradd. Cystadleuaeth ymarferol pan fydd ymgeiswyr yn cael hyd at oddeutu 30 munud i greu teclyn neu fodel gyda'r defnyddiau a'r celfi a fydd wedi'u darparu.

Gwobrau dyddiol a thystysgrifau:

1. £15
2. £10
3. £5

(£200 Er cof am Richard Jones [Talybolion], Llanfechell)

Buddugwyr:

Sadwrn 5 Awst:

1. Gruff Rhys Parry
2. Cynan
3. Cai Williams

Sul 6 Awst:

1. Eban Moss
2. Tomi Butler
3. Osian Hughes

Llun 7 Awst:

2. Cai a Mared
2. Ffion a Gruff
3. Osian a Tomi

Mawrth 8 Awst:

1. Gethin

2. Emyr
3. Rhodri Williams

Mercher 9 Awst:

1. Pwyll
2. Anni
3. Elias Jones

Iau 10 Awst

1. Cai ac Osian
2. Gethin
3. Ceiri

Gwener 11 Awst:

2. Tomos a Dylan
3. Sioned, Lea a Lois

Sadwrn 12 Awst:

1. Heilyn
2. Steffan
3. Gruffydd

Nifer yr ymgeiswyr: 80

Cyfraniad cyffredinol at waith y Pafiliwn Gwyddoniaeth a Thechnoleg:

£300 (Clwb Cinio Llanfairpwll)

£200 (Rhodd Mary Hughes a'r teulu er cof am William Carol Hughes, Pennaeth cyntaf yr Ysgol Uwchradd ym Modedern)

Llefaru

138. Côr Llefaru dros 16 o leisiau

'Perllan hefyd a roddwyd i mi', Dewi Jones, *Cerddi Mathafarn [Gwasg Pantycelyn]*

Gwobrau:

1. Cwpan Rhys Bowen i'w ddal am flwyddyn a £500 (Teulu Pen y Bryn, Llynfaes)
2. £300 (Er cof am HRM Hughes, Penrhos, Bodedern gan y teulu)
3. £200 (Hogan Aggregates [Chwarel Gwyndy])

Buddugwyr:

1. Genod Llŷn
2. Parti Marchan
3. Côr Sarn Helen

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (7)

139. Parti Llefaru hyd at 16 o leisiau

'Olion', Iwan Llwyd, *Dan Ddylanwad [Gwasg Taf]*

Gwobrau:

1. Cwpan Lleisiau Llifton i'w ddal am flwyddyn a £300 (£200 Gwobr Goffa Tryweryn [Rhodd gan Watcyn Jones er cof am ei chwaer, Elizabeth a frwydrodd mor galed i achub Capel Celyn]; £100 Teulu Rhos Llwyn, Llangwyllog)
2. £200 (Dic a Nesta Pritchard, Llangwyllog)
3. £100 (R Gwynedd Jones, Rhuthun er cof am ei briod, Megan)

Buddugwyr:

1. Parti Man a Man
2. Criw y Ddinas
3. Mamau Genod Llŷn

Nifer yr ymgeiswyr: 7 (7)

140. Gwobr Goffa Llwyd o'r Bryn i rai 21 oed a throsodd

(i) 'Dychwelyd', TH Parry-Williams, *Cerddi, Rhigymau a Sonedau [Gwasg Gomer]*

(ii) Hunanddewisiad hyd at 6 munud. (**Gweler Amod 1 uchod**)

Gwobr:

Medal Goffa Llwyd o'r Bryn a £300 (Meinir Owen, Y Groeslon er cof am ei gŵr, Brian, enillydd Gwobr Llwyd o'r Bryn, 1965 a 1968)

Buddugol: Carys Bowen, Nebo, Caernarfon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 12 (25)

141. Llefaru Unigol Agored

Naill ai:

Detholiad penodol o 'Y Gŵr o Baradwys', Ifan Gruffydd [*Swyddfa'r Eisteddfod*]

neu

Detholiad penodol o 'Craciau', Bet Jones [*Swyddfa'r Eisteddfod*]

Gwobrau:

1. £100 (Bethan Jones, Llanfairpwll)
2. £60 (Teulu Bryncroes, Tyn Lôn, Caergybi)
3. £40 (Teulu Bryncroes, Tyn Lôn, Caergybi)

Buddugwyr:

1. Ciaran Eynon, Llandrillo-yn-Rhos, Sir Conwy
2. Mared Fflur Harries, Clunderwen, Sir Benfro
3. Nest Jenkins, Lledrod, Aberystwyth, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 12 (26)

142. Cystadleuaeth Dweud Stori

Cystadleuaeth agored i unigolion o bob oed i gyflwyno 'Y Stori y tu ôl i'r Llun'. Dylai'r stori ddod o'r frest, heb fod yn hwy na 6 munud o hyd.

Gwobrau:

1. £100
2. £60
3. £40

(£200 Er cof am John ac Annie Williams, Tŷ Cwyfan, Tŷ Croes gan y plant)

Beirniaid: Catherine Aran, Mari Gwilym

Buddugwyr:

1. Gwynn Williams, Y Rhyl, Sir Ddinbych
2. Ifan Wyn, Rhuthun, Sir Ddinbych
3. Sian Teifi, Llanfaglan, Caernarfon, Gwynedd a William Siôn Morris Williams, Llanfairpwll, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 4 (8)

143. Llefaru Unigol i rai rhwng 16 ac o dan 21 oed

Detholiad penodol o stori 'Stafell Braf', Sonia Edwards, *Rhwng Noson Wen a Phlygain [Swyddfa'r Eisteddfod]*

Gwobrau:

1. Medal Goffa Gwyneth Morus Jones a £75
2. £50
3. £25

(£150 Er cof am Elen Roger Jones, Marian Glas)

Buddugwyr:

1. Cai Fôn Davies, Llangefni, Ynys Môn
2. Mali Elwy Williams, Tan-y-Fron, Llansannan, Sir Conwy
3. Annest Mair Jones, Tŷ Croes, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 14 (30)

144. Llefaru Unigol i rai rhwng 12 ac o dan 16 oed

'Trydar', allan o 'Tyfu', Guto Dafydd, *Cyfansoddiadau a Beirniadaethau Eisteddfod Genedlaethol Cymru Sir Gâr 2014 [Swyddfa'r Eisteddfod]*

Gwobrau:

1. £60
2. £30
3. £20

(£110 Ann ac Ellis Roberts, Bodffordd)

Buddugwyr:

1. Leisa Gwenllian, Llanrug, Gwynedd
2. Lois Campbell, Caerfyrddin, Sir Gaerfyrddin
3. Nansi Rhys Adams, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 27 (47)

145. Llefaru Unigol dan 12 oed

'Llinell Gymorth y Conau, Aled Lewis Evans, *Pac o Feirdd [Gwasg Carreg Gwalch]*

Gwobrau:

1. £50
2. £25
3. £15

(£90 Er cof am y diweddar Mona Morgan Jones gan ei phlant, Eurwyn, Margaret, Janet, Lynne a Stanley)

Buddugwyr:

1. Nel Angharad Gwilym, Waunfawr, Gwynedd
2. Alwena Mair Owen, Llanybydder, Sir Gaerfyrddin
3. Peredur Hedd Llywelyn, Llandysul, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 47 (65)

146. Llefaru Unigol o'r Ysgrythur 16 oed a throsodd

Diarhebion, Pennod 1, adnodau 8-19: 'Cyngor i bobl Ifanc', *beibl.net*

Gwobrau:

1. £75
2. £50
3. £25

(£150 Rhodd Annwen Price er cof am Gwilym Price)

Buddugwyr:

1. Mali Elwy Williams, Tan-y-Fron, Llansannan, Sir Conwy
2. Caryl Faye Jones, Aberaeron, Ceredigion
3. Annest Mair Jones, Tŷ Croes, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 13 (18)

147. Llefaru Unigol o'r Ysgrythur dan 16 oed

Mathew, Pennod 4, adnodau 1-11: 'Iesu'n cael ei demtio', *beibl.net*

Gwobrau:

1. £60 (Er cof am y diweddar Goronwy Morgan Jones gan ei blant, Eurwyn, Margaret, Janet, Lynne a Stanley)
2. £30 (Margaret Evans, Rhinedd Hughes ac Emyr Huws er cof am y Parch Owen Evans, Nanhyfer, Bodffordd)
3. £20 (Margaret Evans, Rhinedd Hughes ac Emyr Huws er cof am y Parch Owen Evans, Nanhyfer, Bodffordd)

Buddugwyr:

1. Morgan Sion Owen, Bangor, Gwynedd
2. Sarah-Louise Davies, Llandysul, Ceredigion

3. Owain John Jones, Llansannan, Sir Conwy
Nifer yr ymgeiswyr: 16 (30)

Beirniaid: Haf Evans, Rhian Evans, Garry Owen, Eleri Richards

Llenyddiaeth

Barddoniaeth

148. Awdl ar fwy nag un o'r mesurau traddodiadol, heb fod yn hwy na 250 o linellau: Arwr neu Arwres

Gwobr: Cadair yr Eisteddfod (Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri) a £750 (Rhodd John a Gaynor Walter Jones er cof am y Parch a Mrs H Walter Jones)

Beirniaid: Peredur Lynch, Huw Meirion Edwards, Emyr Lewis

Buddugol: Osian Rhys Jones, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 12

149. Pryddest ddigynghanedd, heb fod yn fwy na 250 o linellau: Trwy Ddrych

Gweler Amodau Arbennig, rhif 6

Gwobr: Coron yr Eisteddfod (Merched y Wawr) a £750 (Cwmni Dodrefn Perkins, Caernarfon)

Beirniaid: M Wynn Thomas, Glenys Mair Roberts, Gwynne Williams

Buddugol: Gwion Hallam, Y Felinheli, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 34

150. Englyn unodl union: Mam

Gwobr: Tlws Coffa Dic yr Hendre i'w ddal am flwyddyn a £100 (Alan Wyn ac Ann Roberts, Brynsiencyn)

Beirniad: John Gwilym Jones

Buddugol: Annes Glynn, Rhiwlas, Bangor, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 69

151. Englyn unodl union crafog: Medra

Gwobr: £100 (Manon, Irfon ac Eiliw er cof am John Glyn Jones, Dinbych)

Beirniad: Dafydd Islwyn

Buddugol: John Ffrancon Griffith, Abergele, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 23

152. Hir-a-thoddaid: Bedwyr

Gwobr: £100 (Rhoddir gan Iola, Nia, Gwion a Rhun er cof am Joseff Wyn Jones, Brynteg, Trawsfynydd, Hafod Las, Ysbyty Ifan a Thŷ Mawr Wybrnant)

Beirniad: Myrddin ap Dafydd

Buddugol: Huw Meirion Edwards, Llandre, Bow Street, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 11

153. Cerdd gaeth ar ffurf deialog, rhwng 30 a 40 llinell: Trydar

Gwobr: £100 (Cen a Gwenda Williams, Llanfaelog, Lois, Twm, Siôn ac Alaw)

Beirniad: Llion Jones

Atal y wobr

Nifer yr ymgeiswyr: 2

154. Vers Libre gynganeddol, rhwng 30 a 40 llinell: Alaw

Gwobr: £100 (Cen a Gwenda Williams, Llanfaelog, Lois, Twm, Siôn ac Alaw)

Beirniad: Einir Jones

Buddugol: T James Jones, Radur, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 8

155. Telyneg: Rhwyg

Gwobr: £100 (Cen a Gwenda Williams, Llanfaelog, Lois, Twm, Siôn ac Alaw)

Beirniad: John Gruffydd Jones

Buddugol: Vernon Jones, Bow Street, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 28

156. Soned neu Filanél: Tymor

Gwobr: £100 (Ken, Gruffydd, Heledd a Morfudd er cof am Sian Owen, Marian-glas)

Beirniad: Nesta Wyn Jones

Buddugol: John Meurig Edwards, Aberhonddu, Powys

Nifer yr ymgeiswyr: 26

157. Chwe phennill telyn: Cariadon

Gwobr: £100 (Tîm Bro Alaw er cof am Siân ac Arwyn)

Beirniad: Mererid Hopwood

Buddugol: Huw Meirion Edwards, Llandre, Bow Street, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 21

158. Chwe limrig: Damweiniau

Gwobr: £100 (Clwb Trefdraeth)

Beirniad: Arwel Pod Roberts

Buddugol: Vivian Parry Williams, Blaenau Ffestiniog, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 18

159. Casgliad o 3 cerdd wreiddiol ar unrhyw un thema. Cyfyngedig i rai sydd heb ennill gwobr yn y Genedlaethol yn yr adran Farddoniaeth

Gwobr: £100 (Ken, Gruffydd, Heledd a Morfudd er cof am Sian Owen, Marian-glas)

Beirniad: Rhys Dafis

Buddugol: Len Jones, Y Groeslon, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 29

160. Cerdd yn addas i'w chanu. Cerdd ar destun yn ymwneud â'r gofod, sêr, haul a/neu'r planedau.

Ystyrir defnyddio'r geiriau ar gyfer cystadleuaeth Tlws y Cerddor 2019.

Gwobr: £100 (Y Gymdeithas Seryddiaeth Frenhinol)

Beirniad: Twm Morys

Buddugol: Grahame Davies, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 13

Rhyddiaith

161. Gwobr Goffa Daniel Owen 2017

Nofel heb ei chyhoeddi gyda llinyn storiol cryf a heb fod yn llai na 50,000 o eiriau.

Dyddiad cau: 1 Rhagfyr 2016

Gwobr: Medal Goffa Daniel Owen a £5,000 (Ann Clwyd, AS er cof am ei phriod Owen Roberts a'i rieni Mr a Mrs W H Roberts, Niwbwrch)

Beirniad: Bethan Gwanas, Tony Bianchi, Caryl Lewis

Atal y wobwr

Nifer yr ymgeiswyr: 13

163. Y Fedal Ryddiaith 2017

Cyfrol o ryddiaith greadigol heb fod dros 40,000 o eiriau: Cysgodion

Dyddiad cau: 1 Rhagfyr 2016

Gwobr: Y Fedal Ryddiaith a £750 (Pwyllgor Cronfa Eisteddfod Genedlaethol Môn 1957)

Beirniaid: Francesca Rhydderch, Lleucu Roberts, Gerwyn Williams

Buddugol: Sonia Edwards, Llangefni, Ynys Môn

Nifer yr ymgeiswyr: 20

165. Ysgoloriaeth Emyr Feddyg

Er cof am Dr Emyr Wyn Jones, Cymrawd yr Eisteddfod

Sefydlwyd yr Ysgoloriaeth hon i hyfforddi llenor neu fardd na chyhoeddwyd cyfrol o'i (g)waith eisoes. Dyfernir yr ysgoloriaeth yn flynyddol i'r cystadleuydd mwyaf addawol. Ar gyfer Eisteddfod 2017 fe'i cynigir i lenor. Gofynnir i'r cystadleuwyr anfon darn neu ddarnau rhyddiaith o gwmpas 3,000 o eiriau ar un o'r ffurfiau canlynol: braslun nofel, pennod agoriadol nofel, straeon byrion neu ysgrifau. Rhaid i'r darnau fod yn waith gwreiddiol a newydd gan yr awdur.

Gwobr: Ysgoloriaeth Emyr Feddyg, gwerth hyd at £1,000 yn cynnwys £100 i'r enillydd ar gyfer meddalwedd neu lyfrau. Yna trefnir, ar gost yr Ysgoloriaeth, i'r enillydd gael prentisiaeth yng nghwmni mentor profiadol a benodir gan y Panel Llenyddiaeth. Bydd yr hyfforddiant yn parhau am tua chwe mis, ac yn cynnwys pedair o sesiynau dwy awr, yn ogystal â derbyn sylwadau manwl ar bedair o dasgau a anfonir drwy'r post neu e-bost.

Yn ogystal, telir costau teithio'r enillydd i'r sesiynau.

Beirniad: Dyfed Edwards

Buddugol: Rebecca Roberts, Prestatyn, Sir Ddinbych

Nifer yr ymgeiswyr: 6

166. Stori fer hyd at 4,000 o eiriau: Angor

Gwobr: £200 (Cen a Gwenda Williams, Llanfaelog, Lois, Twm, Siôn ac Alaw)

Beirniad: Elin Llwyd Morgan

Buddugol: Non Mererid Jones, Llwynhudol, Pwllheli, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 18

167. Llên micro – 8 darn: Gwawrio

Gwobr: £200 (J Richard a Mavis Williams, Llangefni)

Beirniad: Siân Melangell Dafydd

Buddugol: Y diweddar Tony Bianchi, Caerdydd

Nifer yr ymgeiswyr: 15

168. Ysgrif, heb fod dros 2,000 o eiriau: Tirion dir

Gwobr: £200 (Cymdeithas Lenyddol Bro Goronwy)

Beirniad: Sian Northey

Buddugol: Angharad Tomos, Pen-y-Groes, Gwynedd

Nifer yr ymgeiswyr: 10

169. Portread, heb fod dros 2,000 o eiriau, o gynefin neu unigolyn

Gwobr: £200 (Rheinallt a Rowenna Thomas, Porthaethwy)

Beirniad: Geraint Vaughan Jones

Buddugol: John Gruffydd Jones, Abergele, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 25

170. Pum erthygl gwahanol eu maes a'u naws ar gyfer papur bro.

Dim mwy na 400 gair i bob erthygl.

Gwobr: £200 (Manon, Irfon ac Eiliw er cof am John Glyn, Dinbych)

Beirniad: Catrin Withers

Buddugol: Huw Evans, Cwrtnewydd, Ceredigion

Nifer yr ymgeiswyr: 20

171. Adolygiad cynhwysfawr o gyfrol wedi'i chyhoeddi yn y ganrif hon **neu**

Adolygiad cynhwysfawr o Berfformiad byw sydd wedi digwydd rhwng Gorffennaf 2016 a Mawrth 2017

Gwobr: £200 (£100 Er cof am Tegwyn Thomas, Llannerch-y-medd gan ei deulu; £100 Gorsedd Beirdd Eisteddfod Môn)

Beirniad: Dylan Iorwerth

Buddugol: Hefin Wyn, Maenclochog, Clunderwen, Sir Benfro

Nifer yr ymgeiswyr: 12

172. Darn o ryddiaith - naill ai lythyr, dyddiadur neu ymson, heb fod dros 1,500 gair: Ymadael

Gwobr: £200 (Menna Lloyd Williams, Penrhyn-coch, Aberystwyth)

Beirniad: Rocet Arwel Jones

Buddugol: Sian Rees, Tyn-y-groes, Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 24

173. Blog ar un elfen o fywyd cyfoes e.e. teithio, bwyd, teulu, chwaraeon, gwleidyddiaeth, heb fod dros 2,000 o eiriau

Gwobr: £200 (Grace Roberts, Y Felinheli)

Beirniad: Beca Brown

Buddugol: Mari Løvgreen, Llanerfyl, Y Trallwng, Powys

Nifer yr ymgeiswyr: 11

174. Erthygl newyddiadurol yn cynnig ymdriniaeth dreiddgar o destun cyfoes, heb fod dros 2,000 o eiriau.

Gwobr: £200 (Eunice ac Arwel Jones a'r teulu, Cynefin, Rhos-y-bol, Amlwch)

Beirniad: Gwion Lewis

Buddugol: Huw Prys Jones, Llanrwst, Sir Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 8

175. Casgliad o dair stori fydd yn apelio at bobl ifanc 14-16 oed, heb fod dros 1,500 o eiriau.

Gwobr: £200 (Ken, Gruffydd, Heledd a Morfudd er cof am Sian Owen, Marian-glas)

Beirniad: Geraint Percy Jones

Atal y wobwr

Nifer yr ymgeiswyr: 3

176. Darn neu ddarnau o lenyddiaeth, ffeithiol neu greadigol neu gyfuniad o'r ddau, a ysgogwyd wrth ddarllen enwau'r meirwon ar gofeb neu gofebau'r Rhyfel Mawr, heb fod dros 3,000 o eiriau.

Gall fod yn Rhyddiaith, Barddoniaeth neu yn gyfuniad o'r ddau.

Gwobr: £200 (Er cof am Islwyn Jones)

Beirniad: Gerwyn Williams

Buddugol: Meurig Rees, Tyn-y-groes, Conwy

Nifer yr ymgeiswyr: 10

177. Cystadleuaeth i rai sydd wedi byw yn y Wladfa ar hyd eu hoes ac yn dal i fyw yn yr Ariannin: '20 mlynedd Cynllun yr Iaith Gymraeg yn Chubut – Ilwyddiant?' (heb fod yn llai na 1,500 o eiriau)

Gwobr: £200 (Gwobr Goffa Shân Emlyn: Rhodd gan ei merched, Elin Edwards a Mari Emlyn)

Beirniad: Richard Snelson

Buddugol: Grisel Roberts, Esquel, Chubut, Yr Ariannin

Nifer yr ymgeiswyr: 2

Cyfraniad tuag at weithgareddau'r Babell Lên

£400 (Cymdeithas Cinio'r Foel (Brynsiencyn, Llanddaniel a'r Cylch)

£300 (Fflur Mai Hughes, Llangefni er cof annwyl iawn am ei phriod Elfed Wyn)

£200 (Cymdeithas cyn-aelodau staff Y Coleg Normal)

Amrywiol

Brwydr y Bandiau

Perfformio set o ganeuon gwreiddiol mewn unrhyw arddull.

Y perfformiad heb fod yn hwy nag 20 munud. Caniateir 10 munud i baratoi a rhaid defnyddio'r drymiau a ddarperir.

Gwobr: £1,000

Buddugol: Alffa (Dion Jones a Sion Land, Llanrug, Gwynedd)

Nifer yr ymgeiswyr: 17

Medal Syr T H Parry-Williams: Dan Puw, Parc, Y Bala, Gwynedd

Y Fedal Wyddoniaeth a Thechnoleg: Deri Tomos, Llanllechid, Gwynedd

Buddugwyr Tlysau Sefydliad y Merched

Y Babell Orau ar y Maes: Ysgol Uwchradd Bodedern

Yr Ail Babell Orau ar y Maes: Mudiad Meithrin

Siop Orau yn nalgylch yr Eisteddfod: Siop Gymraeg Llangefni

Y Babell Lên

Rownd Derfynol Ymryson y Beirdd

Meuryn: Y Prifardd Tudur Jones

Ceidwad y Marciau: Dafydd Islwyn

Gwobrau:

1. Tlws Rolant o Fôn a £200 (Er cof am Mr a Mrs HRM Hughes, Penrhos, Bodedern gan y teulu)

2. £150 (Gruffydd Aled ac Éimear Williams, Bow Street)

3. £75 (Gruffydd Aled ac Éimear Williams, Bow Street)

Buddugwyr:

Cydradd 1af: Ceredigion, d/o Dafydd John Pritchard, Llanbadarn Fawr, Aberystwyth, Ceredigion a Deheubarth, d/o Aneirin Karadog, Pontyberem, Llanelli, Sir Gaerfyrddin

3. Sir Gâr, d/o Ceri Wyn Jones, Aberteifi, Ceredigion

Englyn y Dydd:

Beirniad: Mererid Hopwood

Gwobr: £30 y dydd (£120 RJH [Machraeth] a Catherine Griffiths, Bodffordd)

Enillwyr:

Dydd Mawrth 8 Awst: Twm Morys, Minffordd, Penrhyndeudraeth, Gwynedd

Dydd Mercher 9 Awst: Meirion MacIntyre Huws, Clynog Fawr, Caernarfon, Gwynedd

Dydd Iau 10 Awst: Huw Meirion Edwards, Llandre, Aberystwyth, Ceredigion

Dydd Gwener 11 Awst: Llŷr Gwyn Lewis, Treganna, Caerdydd

Limrig y Dydd:

Beirniad: Dai Rees Davies

Gwobr: £20 y dydd (£80 Gwynn Roberts, Pen y Sarn, Amlwch er cof am ei briod Nellie)

Enillwyr:

Dydd Mawrth 8 Awst: Dafydd Williams, Bethel, Caernarfon, Gwynedd

Dydd Mercher 9 Awst: Edgar Parry Williams, Penrhyndeudraeth, Gwynedd

Dydd Iau 10 Awst: Gruffudd Antur, Llanuwchllyn, Gwynedd

Dydd Gwener 11 Awst: Eryl Mathias, Ffarmers, Sir Gaerfyrddin

Cystadlaethau Golff

Gwestai

Dynion

1^{af} Anthony Matthews Jones 39 pwynt (Roslare, Iwerddon)

2^{il} Lee Perch 37 pwynt (Aberystwyth)

3^{ydd} Kevin Wild 36 pwynt (Ynys Môn)

Merched

1^{af} Wendy Monks 33 pwynt (Prestatyn)

2^{il} Olwen Thomas 32 pwynt (Dinbych)

3^{ydd} Dilys Jones 30 pwynt (Dinbych)

Aelodau Gorau

Dynion

W H Edwards 36 pwynt

Merched

Ann Mckean Owen 29 pwynt

Gwobr Tîm

Kevin Wild, Dylan Jones, Ian Roberts a Howyn Williams (Aelodau Henllys Hall)